Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Қўмитасининг рўзномаси

1991 йил 7 июнь
ЖУМА
№ 108 (5.150).
БАҲОСИ 8 ТИЙИН

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган ◆ Ҳафтада беш марта чоп этилади

Эшбой Аҳмедов бир неча йиллардан буён механизаторлик касбини улуғлаб келаяпти. У меҳнат қилаётган Пайариқ районидаги Охунбобоев номли давлат хўжалигининг Ботир Маматов бошлиқ бригада заршунослари амалдаги йилда 75 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан оқ олтин етиштириш ниятида тер тўкишаётир. Э. Аҳмедов кунига 7—8 гектар майдондаги ғўзага ишлов бермоқда.

СУРАТЛАРДА: 1. Моҳир механизатор Э. Аҳмедов. 2. Ниҳолларга ишлов берилмоқда.

К. ТУРСУНОВ олган суратлар.

ҒЎЗАГА МЕҲРИМИЗ ПАЙВАСТА

Ерга чигит тушганига эллик кун бўлаяпти. 95 гектар майдонга ҳамкасбим Очил Холиёров билан биргаликда Термиз —16 навли ипак пахта уруғини қисқа муддатда эккандик. Орадан уч-тўрт кун ўтмасдан кучли жала ёққач, 25 гектар майдонга қайтадан чигит қадашга тўғри келди. Ҳозир барча майдонда бир текис кўчат бор, ўз вақтида яганадан чиқарилди, қатор ораларига икки марта ишлов бердик. Ҳар метрда 9—10 туп ниҳол ўсмоқда.

Йўлимиз тушганда қўшни бригадалар ёки хўжаликлар пахтазорларига разм соламан. Шунда бизда аҳвол яхшидек туюлади-ю барибир ғўзалар баравж эмаслигидан кўнгил хижил бўлади. Кўп йиллардан буён чигитни ўзим экаман, қатор ораларига ишлов бераман, ҳосилни машинада тераман. Лекин эсимни танибманки, баҳорнинг бу йилгидек салқин ва серёғин келганлигини эслай олмайман. Фикримни умрининг қирқ йилини далада ўтказаётган уста пахтакор Тўран Қулсоатовга айтганимда, у ҳам шундай деди. Бултур шу пайтда кўчатлар шоналаб, июнь ойи бошидаёқ гул кўрсатганди. Биринчи озиқлантиришдан сўнг сувдан чиқарилган эди. Бу йил эса ҳозирча ғўзада озуқага, сувга мутлақо эҳтиёж сезилмаётир. Жўякларга ишлов бераяпмиз-у, тракторларимиз ортидан асло чанг кўтарилмаяпти. Демак, тупроқда керагидан ортиқ нам сақланаяпти. Бунинг устига кунора ёғаётган ёмғир, ёқимсиз шамол ниҳолларни эзиб қўймоқда. Экиш чоғида ҳар гектарга берилган 300 килограммдан суперфосфат тупларнинг бақувват бўлишига, касалликка чалинмаслигига қувват бахш этмоқда.

Баҳор серёғин, салқин келди, деб хаёл суриб ўтирган билан аҳвол ўнгланиб қолмайди. Бригадамиз жорий йилда ҳар гектар майдондан 38 центнердан оқ олтин етиштириши лозим. Бунинг учун 40 центнердан зиёд ҳосил тўплаш керак. Бу эса осон эмас. Ҳар бир кўсак деҳқоннинг фидокорона меҳнати, пешона тери эвазига пайдо бўлади. Шунинг учун ҳар қандай шароитда ҳам дала ишларини асло бўшаштирмаяпмиз. Бригада аъзолари ипак қурти парвариши пайтида ҳам ғўзаларни бегона ўтдан тозалаш, ниҳолларнинг бўғзини юмшатиш ишлари билан машғул бўлишди. Таъкидлаш кераккн, илгари бўлгани сингари ғўза парваришини ўқувчилар елкасига юклашдан тамоман воз кечганмиз. Иккита чопиқ тракторини тўхтатмасдан экинга ишлов бераяпмиз, тупроқдаги ортиқча намликни йўқотиб, уни қиздиришимиз лозим.

Озуқаталаб ёки сувталаб бўлганлигини ғўзанинг ўзи айтади. У фойдали ҳароратни ола бошлагач, тупроқ етилиши билан ҳар гектар майдонга 300—400 килограммдан озуқа бериб эгат очамиз. Июль ойигача минерал ўғитни бериб, сўнгра кетидан жамғарилган чириндн билан ишлашга ўтамиз. Келгусида минерал ўғитлардан фойдаланишни камайтириб, асосан гўнг ҳисобига мўл ҳосил етиштиришни ўйлаяпмиз. Боиси, минерал ўғитнинг харид баҳоси кескин қимматлашди. Бозор иқтисодиёти шароитида ер солиғи, бригада даромадидан товон пули бериш ва шу каби харажатлар деҳқонни жуда толиқтирадиганга ўхшайди. Бултур ҳосилдорлик бўйича бригадамиз хўжаликнинг олди эди. Аъзолар бир сўм асосий иш ҳақига бир сўм 82 тийиндан қўшимча олишди. Ўтган йили ҳар килограмм пахтамизни бир сўмдан сотган бўлсакда, даромад яхши бўлганди. Бу йил эса пахтанинг харид баҳоси кўтарилганидан деҳқон манфаатдор бўлишига кўзимиз етмаётир. Ҳозир далада меҳнат қилаётган чопиқчиларга 180—200, сувчиларга 250—260, механизаторларга эса 300 сўмдан ойлик маош белгиланган. Товон пулини ҳам бригада ўз даромадидан тўлаши керак. Шундай экан биз гектаридан қирқ центнердан ҳосил етиштирган тақдирда ҳам бултургидек қўшимча ҳақ ололмаймиз.

Ҳозир йил охирида олинадиган даромад тўғрисида баҳс юритишнинг фурсати эмас. Буни яхши англаган бригадамиз аъзолари об-ҳаво ноқулай келаётган йилда ҳам пахта хирмонини юксалтириш ниятида меҳнат қилишмоқда. Жамоамиз саркори Тўран Қулсоатов яхши ишлашимиз учун барча шароитни яратиш ҳақида қайғуради. Аввало, бригадамизнинг шинам дала шийпони, мавсумий боғча бор. Эътироф этиш керак, ҳозирча ҳар куни иссиқ овқат тайёрлашга имконият йўқ. Лекин шийпон ёнида мевали боғ, сабзавотлар етиштирилаётган ер бор. Ёз ойларида ана шу ноз-неъматлардан баҳраманд бўламиз. Арзон нархда харид қилиб, оиламизга олиб борамиз. Шунинг ўзи ҳам эртаю кеч далада меҳнат қилаётганлар учун ёрдам.

Ғўзанинг ривожланиши бултургидан 10—15 кунга кечикаётганлиги ҳаммамизни ташвишлантирмоқда. Бу қолоқликни бартараф этишнинг бирдан-бир йўли ғўзага тадбиркорлик билан ишлов беришдан иборат. Ишни ана шу талаб даражасида ташкил этишга интилаётирмиз.

Холтўра ШОБЕРДИЕВ,

Ангор районидаги Маматқул Азизов номли жамоа хўжалиги механизатори.

ИККИ ВИЛОЯТ ПИЛЛАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Бухоро

Бухоро вилояти меҳнаткашлари бу йилги баҳор ниҳоятда машаққатли келганига қарамай, мўл пилла етиштиришди ва қисқа муддат ичида енгил саноат учун ана шу қимматбаҳо хом ашёга берилган давлат буюртмасини бажаришди. Вилоят тайёрлов пунктларига 4470 тоннадан кўпроқ пилла топширилди. Ҳар қути қурт уруғидан ўрта ҳисобда 56 килограммдан пилла олинди.

Мавсумни яхши ташкил этиш, оилавий звеноларнинг ишнинг кўзини билиб меҳнат қилиши, пилла қуртини боқишда илғор усулларни қўлланиш муваффақият гарови бўлди. Вилоят хўжаликларининг амалда барчаси юқори сифатли қурт уруғи билан таъминланди, бу уруғлар Бухоро ва Навоий пилла заводларида етиштирилган. Тармоқ маҳсулотига харид нархларининг оширилиши ҳам бунда катта аҳамиятга эга бўлди.

Режа бажарилди, лекин Бухоро пиллачиларининг ҳали имкониятлари кўп. Улар ўз имкониятларини чамалаб, камида яна 100 тонна пилла топширишга қарор қилдилар.

●

Фарғона

Жумҳуриятда энг кўп пилла етиштирувчи Фарғона вилояти пиллачилари давлатнинг бу хом ашёга буюртмасини бажардилар. Тайёрлаш пунктларига 6020 тонна, яъни режадагидан 160 тонна кўп пилла топширилди. Ҳар қути қурт уруғидан енгил саноат корхоналари учун ўртача 70 килограммдан ортиқ хом ашё етиштирилди.

Вилоятда пилла тайёрлаш давом этмоқда.

(ЎзТАГ).

КАДРЛАР ЎҚУВИ

Сиёсатшунослик ва бошқарув илмгоҳи раҳбар кадрлар ва мутахассислар малакасини ошириш факультетида шаҳар, район партия комитетлари мафкура масалалари билан шуғулланувчи котибларининг, Ўзбекистон ва Тожикистон Компартиялари вилоят комитетлари мафкура бўлимлари масъул ходимларининг икки ҳафталик ўқиши ниҳоясига етди.

Бозор муносабатларига ўтиш шароитида партия комитетлари ва партия ташкилотлари фаолиятини такомиллаштириш, аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари олиб бориш, ижобий тажрибани таҳлил этиш ва мушоҳада қилиш лекциялар, суҳбатлар, мунозаралар, амалий машғулотларнинг асосий мавзуи бўлди. Тингловчилар КПСС XXVIII съезди қарорларини, Ўзбекистон ва Тожикистон Компартиялари дастурий ҳужжатларини амалга оширишга алоқадор бир қанча муаммоларни муҳокама қилдилар.

Партия, совет ходимлари, олимлар, вазирликлар ва комитетларнинг раҳбарлари тингловчилар ҳузурида лекциялар ўқишди, улар билан суҳбатлашишди.

Мафкура ишларини янгилашга доир мунозара қизиқарли бўлди. Унда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби К. Ю. Юсупов қатнашди.

Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари Э. С. Самандаров ижтимоий соҳани, фан ва маданиятни, адабиётни ривожлантириш йўллари ҳақида давра суҳбати ўтказди.

Олмалиқ шаҳар ва Ғалаба район партия комитетларида кўчма амалий машғулотлар бўлди.

(ЎзТАГ).

ИШБИЛАРМОНЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримов Ўзбекистон ишбилармонлари биринчи съезди арафасида унинг қатнашчилари билан учрашди. Бўлиб ўтган жиддий, батафсил суҳбат чоғида янги уюшманинг мақсади ҳамда вазифалари муҳокама қилинди, ҳозирги иқтисодий аҳволга баҳо берилди, танглнкдан чиқишнинг аниқ-равшан йўллари белгилаб олинди. Учрашувда жумҳурият вазирликлари, идораларининг раҳбарлари, Ўзбекистон ССР халқ депутатлари қатнашдилар.

Ўзбекистон ССР Президенти ҳар бир киши ҳам ишбилармон бўла олмаслигини алоҳида таъкидлади. Жамият учун ва ўзинг учун фойда келтиришни ўйлаб иш юрита билиш — бу ишбилармон кишиларнинг чинакам истеъдодидир. Жумҳуриятимизнинг бозор иқтисодиётига ўтиши, корхоналарни хусусийлаштириш ва давлат тасарруфидан чиқариш, уларни ижарага бериш ва хусусий мулк сифатида топшириш — буларнинг ҳаммаси истеъмол бозоридаги танглнкни пасайтиришга, уни озиқ-овқат маҳсулотлари, кенг истеъмол моллари билан тўлдиришга кўмаклашиши керак.

Ҳақиқий бозор муносабатлари ишга солинмас, давлатнинг, бинобарин ишлаб чиқарувчининг барча буюм турларига якка ҳокимлиги мавжуд экан, туб ўзгартишларга эришиб бўлмаслиги таъкидланди. Лекин бу ўринда воқеалардан ўзиб кетишга шошилмаслик, буйруққа биноан давлат корхоналарини сотиб юборишдек шу қадар жонга теккан кампаниячилик билан шуғулланмаслик жуда муҳимдир. Ушбу жараён иқтисодий қонунлар асосида аниқ-равшан амалга оширилиши лозим. Бу ишда шошма-шошарлик фақат зиён келтириши мумкин.

Учрашувда халқ хўжалиги мажмуининг беш ойлик иш якунлари ниҳоятда кўнгилсиз эканлиги таъкидланди. Ишлаб чиқариш ҳажмлари пасайиб кетди, бюджетда катта камомад сезилмоқда. Афтидан, бундай пасайиш тамойили йил охиригача сақланиб қоладиганга ўхшайди. Бундай мураккаб вазиятда ишбилармонлар ўзларининг салмоқли сўзларини айтишлари мумкин ва лозим. Улар, биринчи навбатда бозорни озиқ-овқат ҳамда халқ истеъмоли моллари билан тўлдириш учун қўлларидан келган барча ишларни қилишлари зарур. Бинобарин, бу бир йўла бир неча муаммони ҳал этиш имконини беради: истеъмол бозоридаги кескинликка барҳам беради, нарх-навонинг жадал ўсишини тўхтатади. Бу жиҳатдан Ўзбекистонда кўп иш қилинди. Бир неча ташкилот кооперативлар қаторига ўтказилди, уларнинг зиммасига бевосита ишлаб чиқарувчилар билан ишлаш вазифаси юклатилди. Янги, соф бозор структуралари бундан кейин ҳам фаол равишда вужудга келтирилаверади.

Учрашувда ишбилармонлар, қайси тармоқда ишлашларидан қатъи назар, ўзларини вақтинчалик ишбилармонлар, деб ҳисобламасликларига алоҳида эътибор берилди. Уларнинг ўзига ҳам, жумҳуриятимизга ҳам бир марта амалга ошириладиган ишлар ва битимлар керак эмас. Узоқ муддатли, ўзаро фойдали ишларни қилиш зарур. Табиийки, тадбиркор кишилар истеъмол бозорини тўлдиришар экан, ўзларини ҳам унутмасликлари керак. Охир оқибатда, бу бозор иқтисодиёти қонунларига зид бўлади. Бу савдо-харид кооперативларига ҳам тўла равишда тегишлидир. Энг оддий ҳисоб-китобларга қараганда, жумҳуриятимизда қайта ишлаш корхоналари йўқлиги, идишлар етишмаслиги, давлат корхоналари ходимларининг фойдага сотишни хоҳламасликлари сабабли сифатли сабзавотлар ва меваларнинг 40 фоизгача бўлган қисми бузилиб қолмоқда. Омилкор хўжалик ходимлари худди мана шу борада катта фаолият кўрсатишлари керак! Улар ишлаб чиқарувчини ҳам, харидорни ҳам, ўзларини ҳам манфаатдор қилиш учун ғайрат билан ишлашлари лозим.

Етакчи хорижий мамлакатларнинг тажрибаси меъёрида амал қиладиган бозор иқтисодиётида мулкнинг бир неча тури ёнма-ён бўлиб, бир-бирини ўзаро бойитиши мумкинлигини кўрсатмоқда. Лекин кичик корхоналар давлат тасарруфида бўлмаса, катта самара беради. Бироқ, бунда корхонани ижарага ва хусусий мулк қилиб олишнинг ўзи камлик қилади. У истеъмолчига фаол хизмат қилиши, унда эндигина кўрина бошлаган камчиликларни шу заҳотиёқ тугатиши керак. Бу ўринда эҳтиёжни изчил ўрганмасдан туриб, соғлом бозор рақобатсиз иш юритиб бўлмайди. Ишбилармон кишиларнинг вазифаси истеъмолчиларнинг эҳтиёжини ишлаб чиқаришни тартибга келтирувчи воситага айлантиришдан иборат.

Учрашувда ишбилармонлар сиёсатдан ташқарида туришлари керак, деган фикр аниқ айтилди. Уларнинг истеъдоди, мақсади иш билан шуғулланишга қаратилмоғи лозим. Улар фақат ана шу нарсани ўйлашлари ва шу ташвиш билан яшашлари керак. Энди орқага қайтилмаслик аёндир. Бироқ, афсуски, ҳозирча янги иқтисодий қонунлар ҳам амал қилмаяпти. Шу сабабли ишбилармонлар уюшмасига бирлашган жумҳуриятимиз аҳолиси ана шу оғир ўтиш жараёнини тезлаштириши, Ўзбекистон аҳолисини ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилиши зарур.

Учрашувда Ўзбекистон ССР вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов қатнашди.

(ЎзТАГ).

БОЗОР ШАРОИТИДА ТАДБИРКОР ЮТАДИ

Гулнинг олти япроғи — ишбилармонлик фаолиятининг олти тури, унинг олдида бахт-саодат ва фаровонлик рамзи бўлган лайлак тасвири... Ўзбекистон ишбилармонлари таъсис съездининг эмблемаси ана шундай. Съезд 6 июнь куни Тошкентда бўлди.

Жумҳуриятнинг барча вилоятларидан ижарачи, кичик, қўшма ва хусусий корхоналарнинг юзлаб вакиллари биргаликдаги ҳаракат дастурини ишлаб чиқиш учун Ўзбекистон пойтахтида тўпландилар. Бир кун олдин Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримов съезд қатнашчилари билан учрашди. Бу учрашув ваколатли анжуманнинг ўтишига шубҳасиз ўз таъсирини ўтказди.

Съезднинг амалий иши янги уюшманинг вазифаларини, унинг фаолияти стратегик йўналишларини пухта белгилаб олишга имкон берди. Қабул қилинган низомномада ишбилармонларнинг кенг миқёсли мақсадлари етарли даражада тўла тушунтириб берилган.

Ишбилармон кишилар иқтисодиётнинг эркин қисмини барпо этишга, истеъмол бозорини озиқ-овқат ва кундалик эҳтиёж моллари билан тўлдиришга, аҳолига хизмат кўрсатиш тармоқларини ривожлантиришга кўмаклашиш зарур деб ҳисоблайдилар.

Ташкилот комитетининг ҳамраиси, Ўзбекистон кооперативлари уюшмасининг раиси М. К. Жўраевнинг маърузасида таъкидланганидек, кооперативлар, кичик ва қўшма корхоналар, хусусий корхона эгалари жумҳуриятнинг бозор иқтисодиётига тезроқ ўтишига ёрдам бериши лозим. Уюшманинг жойлардаги бўлинмалари дуруст ишлаши учун одамларга бинолар, иншоотлар, машина-ускуналарни эркин сотиб олиш, ижарага олиш ва фойдаланиш, ер ва бошқа табиат ресурсларидан қонунда белгиланган тартибда фойдаланиш имконини бериш зарур.

Съезд қатнашчиларининг нутқларида асоссиз равишда тақиқлаб қўйишлар ишбилармонлик асосларига тўсқинлик қилиб, истеъмол бозорига салбий таъсир қилаётганлиги, пулнинг қадрсизланиши жараёнларини кучайтираётганлиги тўғрисидаги фикрлар такрорланди. Шунинг учун ҳозирги қийин даврда ишбилармон одамларнинг фаол ишлари нархнинг қимматлашишини тўхтатиб, жумҳурият аҳолисини озиқ-овқат ва халқ истеъмол моллари билан таъминлаши мумкин.

Анжуманда жумҳурият совет, хўжалик идораларига, давлат ва кооператив ташкилотларининг меҳнатчиларига, ишбилармонлари ва ижарачиларига мурожаатнома қабул қилинди. Унда Ўзбекистоннинг иқтисодий салоҳиятини мустаҳкамлаш учун биргаликда куч-ғайрат сарфлашга, мулкчилик, ер, корхоналар, ижара, кооперация ва ишбилармонлик тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Қонунларига оғишмай риоя этилишига эришишга даъват этилган.

Ўзбекистон ишбилармонларининг биринчи съездида уюшманинг низомномаси тасдиқланди, уюшма кенгаши ва тафтиш комиссияси сайланди.

Низомномада таъкидланганидек турли корхоналар (улар қайси соҳада ишлаётганидан қатъий назар) билан олди-сотди, ижара, суғурта, биргаликдаги фаолият хусусида битимлар тузиш ишбилармонлар уюшмасининг ҳуқуқидир.

Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши иқтисодий ислоҳот ва маҳаллий ўзини ўзи бошқариш комиссиясининг раиси, жумҳурият халқ депутали Э. Н. Хўжаев Ўзбекистон ишбилармонлари уюшмасининг президенти, М. К. Жўраев уюшма раиси этиб сайланди.

Жумҳурият ишбилармонлари съезди ишида Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши раисининг ўринбосари Б. И. Бугров, Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов, вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари. қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

СССР ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ШВЕЦИЯГА АМАЛИЙ ТАШРИФИ БОШЛАНДИ

СТОКГОЛЬМ, 6 июнь. (ТАСС махсус мухбири). СССР Президенти М. С. Горбачев бугун Швецияга амалий ташриф буюрди.

Пойтахт Арланда аэропортида М. С. Горбачев билан Р. М. Горбачевани Швеция Бош вазири Ингвар Карлссон ва Ингрид Карлссон кутиб олдилар. Машиналар карвони аэропортдан Стокгольмга, Альфред Нобель кўчасига йўл олди. Совет Президенти Швеция пойтахтида бўлган даврда бу ерда унинг боргоҳи бўлади. Учрашувнинг эълон қилинган дастурига кўра, у Ингвар Карлссон билан музокаралар олиб боради, Швед давлати бошлиғи қирол Карл XVI Густов билан суҳбатлашади.

КПСС Марказий Комитети котибиятининг баёноти

Ярим аср муқаддам Ленинград шаҳрини унинг номидан маҳрум қилиш, сўнгра эса Россия давлатининг рамзи ва социалистик инқилоб бешиги сифатида уни умуман ер юзидан йўқ қилиб ташлаш ниятида бўлган фашист босқинчиларининг нишонига айланганди. Халқимиз мисли кўрилмаган маҳрумликлар ва қурбонлар бериш ҳисобига буюк шаҳарни сақлаб қолди. Бу кураш Ленинград аҳолисининг сал кам ярми ҳаётини юлиб кетди, лекин душманга йўл берилмади. Ленинградни қаҳрамонона ҳимоя қилиш фашизмнинг истилочилик режаларини барбод этишда жуда катта аҳамиятга эга бўлди. Ўша, фожиали йилларда Ленинград номи жаҳондаги барча кишилар учун мардлик ва эрксеварлик рамзи сифатида янгради. Бугунги кунда миннатдор инсоният ана шу жасоратга муносиб баҳо бермоқда ва келажакда унинг номини ҳурмат билан тилга олади.

Эндиликда Нева соҳилидаги улуғ шаҳар номига Совет давридаги тарихимизни инкор этаётганлар ҳужум қилишмоқда. Улар шаҳардан Ленин номини олиб ташламоқчи, буни халқ иродаси деб айтишмоқда — 12 июнь куни шаҳар референдумини ўтказиш белгиланган.

Ушбу тадбир ташкилотчиларининг дастлабки қадамлариёқ, жамиятда чуқур ташвиш уйғотди, давлат ҳокимияти идораларига, партия комитетларига, оммавий ахборот воситаларига жуда кўп кишилар мурожаат этишмоқда. Бундай мурожаатлар ва талабларнинг моҳияти — шармандали режанинг амалга оширилишига йўл қўймасликдир. Ленинграднинг шавкатли номи ва қийин тарихимизда у билан боғлиқ ҳамма нарсалар кўп миллатли ССР Иттифоқининг барча халқларига тегишлидир. Шаҳарга 1924 йилнинг 26 январида СССР Советларининг 2-съезди Ленин номини берганди. У ишчилар, деҳқонлар ва Қизил Армия депутатлари Петроград Кенгашининг Петроград фабрикалари ва заводлари ишчилари резолюциялари билан қўллаб-қувватланган илтимосини қондирганди. Шу сабабли бутун совет халқи билан маслаҳатлашмай туриб, буюк шаҳар номини ўзгартириш тўғрисидаги масалани ҳал этишга уриниш — ўз ватандошларини ҳурмат қилмаслик, уларнинг фикрини ошкора инкор этишдир.

Ўйланган тадбир очиқ-ойдин сиёсий тусда бўлиб, бarқарорликка, фуқаролар тотувлигига эмас, балки низоларни янада авж олдиришга олиб келади, мухолифликнинг янги йўлини вужудга келтиради.

Тарих ва замонага ҳурматсизлик, бизгача шу, заминда яшаган авлодлар хотирасига ҳурматсизлик, ўз замондошларига ҳурматсизлик борасида ўйлаб чиқарилган бундай хатти-ҳаракатни рад этиш — мамлакатимиз ҳар бир фуқаросининг — биринчи навбатда ленинградликларнинг инсоний бурчидир.

КПСС Марказий Комитетининг котибияти Қаҳрамон шаҳар, жангчи шаҳар, меҳнаткаш шаҳар, шонли Ленинград номи ҳақорат қилинишига йўл қўймасликка чақиради!

Депутат, бурчингга содиқ бўл!

ЯХШИ НИЯТ УНИНГ ЙЎЛДОШИ

Ҳар бир давлатнинг маълум вақт давомида олиб борган сиёсати шу мамлакат фуқароларининг феъл-атворида, маънавий-ахлоқий қиёфасида шубҳасиз ўз изини қолдиради. Инқилобдан кейинги етти ўн йиллик даврни шартли равишда уч бўлакка ажратиб ўргансак хато бўлмас. Шахсга сиғиниш даври нафақат Сталин шахсига, балки ҳар бир жойнинг ўз амалдорига сиғинишга ҳам ўргатди. Даҳшатли қатағон кишиларда худбинликни, олчоқликни кучайтирди, ўз жонини сақлаш учун ҳеч нарсадан қайтмайдиган, ҳатто ўз яқинларини бўҳтонларга кўмадиган разиллар қавмини яратди. Албатта, булар шахсий фикрлар. Турғунлик даврининг усти ялтироқ, ичи қалтироқ сиёсати туфайли ёлғончилик, қаллоблигу иккиюзламачилик иллатлари авж олди, «фақир киши панада» нақлини шиор қилиб олган лоқайд, бефарқ кимсалар ортди. Қайта қуриш сиёсати эса гўё одамларни уйқудан уйғотгандек бўлди. Айни бир пайтда кишилар юрагининг туб-тубига чўкиб кетган эзгу хислатлар ҳам уйғонди десак муболаға бўлмас. Эскилик ва янгилик, эзгулик ва ёмонлик ўртасидаги кураш янада кескинлашиб, ҳаёт мураккаблашгандек бўлди. Динга, ўтмишга бўлган муносабат ўзгарди. Иккинчи томонда эса уюшган жиноятчиликнинг кучайиши, маънавий-ахлоқий инқироз белгиларининг кўпайиши, турли-туман иллатлар... Булар кишини ўйга толдиради. Нима бўлгандаям одамларда келажакка ишонч пайдо бўлганидан, ташаббускор, интилувчан ҳаракатлар кенгайганидан қувонмоқ керак. Худди шундай фазилатли инсонлар покиза ниятлар йўлида бошқаларни ҳам эргаштириб боришаётир. Халқнинг умиди ҳам шулардан.

СССР Олий Совети ва жумҳурият парламентига бўлган сайловларни ёдга олган киши уларнинг аввалгиларидан фарқини тез илғаб олади.

Риштон районидаги Бешкапа қишлоқ Советининг депутати Муроджон Абдураҳимов билан суҳбатлашарканман, унинг фикрларида ҳозирги ижтимоий-сиёсий жараённинг қишлоқ ҳаётига тегишли қирралари кўринаётганини англадим...

— Мени Дашт участка аҳолиси депутат этиб сайлаган, — дейди Мурод ака. — Шу билан бирга савдо-сотиқ ва маиший хизмат кўрсатиш доимий комиссиясининг раиси сифатида ҳам иш олиб боряпман. Ҳозирча менга юклатилган наказларнинг бир қисмини бажардим. Аҳоли қишлоқ марказидан узоқдалиги учун ҳам озиқ-овқат, кундалик эҳтиёж моллари харид қилишда мушкулликлар бор эди. Бугун эса массивда янги савдо дўкони ишга туширилди. Қишлоқ йўллари асфальтланиб, режали равишда электрлаштириш йўлга қўйилди.

Депутатнинг сўзлари муайян шарт-шароитдан бехабар киши учун оддий ва аҳамиятсиздек кўриниши мумкин. Ҳолбуки, юқоридаги юмушлар Дашт участкаси аҳолиси учун жиддий аҳамият касб этади.

— Югур-югурдан наф чиқса, чарчоқ ҳам тарқаб кетаркан, — дейди Мурод ака қувониб. — Натижа чиқмаса... Бундан оғири йўқ. Бир ёқда ўзинг хуноб, иккинчидан сенга ишонч билдирганлардан уялиб қоларкансан. Аҳолининг асосий қисмини ёшлар ташкил этади. Улар эса кўнгилдагидек шароитни исташади.

Ҳамқишлоқларимизни ўйлантираётган яна бир муаммо ичимлик суви танқислигидир. Мавжуд ҳавзалардаги оби ҳаёт бугун истеъмолга яроқсиз аҳволга келди. Катта Фарғона канали сувини-ку қўяверинг, ҳатто ерости сувлари таркибида ҳам заҳарли моддалар борлиги аниқланди. Шунинг учун ҳам қишлоқ Совети ҳудудида истиқомат қилаётган вилоят, жумҳурият Советларининг депутатларидан иборат гуруҳ бугун айни шу масалага жиддий эътибор қаратмоқда.

Суҳбатимиз шу ерда бўлиниб қолди. Хонага 49-ўрта мактабнинг жисмоний тарбия ўқитувчиси Зайлобиддин Мирзаахмедов кириб келди. Салом-аликдан сўнг муддаога кўчди. Волейбол мусобақаси ҳақида депутат билан маслаҳатлашгани келганини эшитиб, рости аввалига ажабландим. Кейин билсам Мурод ака раҳбарлигида матлубот жамияти ҳисобидан марказда волейбол майдони қурилган экан. Ўшандан бери қишлоқда спортга бўлган муносабат ўзгарибди. Кўп ўтмай «Матлуботчи» командаси ташкил этилибди. Жамоа 1989 йилдан бери район биринчилигини қўлдан бермай келаркан. Команда аъзолари вилоят мусобақаларида ҳам фахрли ўринларни эгаллашибди. Депутат ана шу командага ҳам бошлиқ, ҳам тренер экан,

Бугунги кунда матбуотда қишлоқ ёшлари мавзусига жиддий эътибор қаратилаётир. Бешкападаги ўсмирларнинг спортга бўлган янгича муносабати кишини қувонтиради, албатта. Даладан ёки қадрдон фермасидан қайтган йигит-қизлар соф ҳавода чиниқиб шуғуллансалар, соғлиқларини тиклашса... Миллий кураш сингари анъанавий мусобақалар авж олса... Мурод ака ана шуларни орзу қилаётир.

— Бир пайтлар Риштоннинг машҳур чавандозлари бўларди, — дейди Мурод ака. — Бугун эса спортнинг бу тури ҳам унутилган қўшиқдай йўқликка чўмган...

Албатта, булар учун депутат жавобгар эмас. Лекин халқ хоҳишининг ижобати учун қайғуриш ҳар кимнинг бурчидир. Мурод аканинг таъкидлашича, райондаги айрим қишлоқларда бугун ана шундай ҳаракатлар авж олаётир. Жумладан Бўстон қишлоқ Совети ҳудудидаги 36-ўрта мактабда ҳам спортга янгича муносабат пайдо бўлибди. Футбол майдонлари қуриб битказилибди. Бунда депутатларнинг хизмати катта бўлаётир.

Биз Мурод ака билан яна бошқа мавзуларда ҳам суҳбатлашдик. Қишлоқ Совети депутати бўла туриб, унинг бунчалар тиришқоқ ва куйинчаклигига очиғи қойил қолдим. Жумҳуриятимизда Бешкападек минглаб қишлоқлар бор. Уларнинг ўзига яраша муаммоларию ютуқлари мавжуд. Бугун «Ҳокимият — Советларга» шиори қанчалик аҳамият касб этаётгани барчага аён. Бироқ ўзи район, ҳатто вилоят Советининг депутати бўлатуриб, халқ ишончини оқламаётган, кишиларни эртанги кунга бефарқ қарашга кўндираётган ўнлаб, юзлаб вакиллар борлиги ҳам аччиқ ҳақиқат. Хўш, нега энди у ёки бу қишлоқ муаммолари ўша ернинг ўзида ҳал этилмай, вилоят, жумҳурият даражасига кўтарилиши керак? Қадоқ қўлли деҳқон ўз арзномасига Тошкентдан кўмак излаши шартми? Бугун ҳар ким ўз вазифасини бажариши лозимлиги қайта-қайта таъкидланмоқда. Тўғри, янгича сиёсат бизга эркин ва ошкора сўзлаш имконини берди. Бироқ бундан тўғри хулоса чиқармоқ керак. Биз ўтган галги сайловлар арафасида ночор кишиларга калиш тарқатган, кир совун улашган номзодларни кўрдик. Юқори минбарлардан туриб ёлғон ваъдалар берилди. Айрим депутатлар бугун масъулиятни унутганлари рост. Бу эса сайловчининг халқ вакилига бўлган ишончини сўндирмоқда. Биз юқорида жумҳуриятдаги энг қуйи Советга сайланган бир депутат фаолиятига назар ташладик. Мақсадимиз битта: ўқувчига ўзи сайлаган вакиллар билан қиёслаш имконини яратиш эди.

Ўзингиз сайлаган депутатлар фаолиятидан қониқаяпсизми? Шундай савол билан сизларга мурожаат этамиз, қадрли муштарийлар. Мулоқотга чорлар эканмиз, бефарқ юрган, ваъдасини унутган, эл ишончини оқламаётган вакилларни сув юзасига чиқариш асосий мақсадимиздир. Ажабмас, улар фаолиятида ўзгариш, ҳаракатларида дадиллик пайдо бўлса!

М. АБДУРАҲМОНОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Офат юз берган жойда

НАМАНГАН ИРОДАСИ

ДЎСТ ОҒИР КУНДА БИЛИНАДИ. ҚЎШНИ АНДИЖОНЛИКЛАР БИРИНЧИ БЎЛИБ ЁРДАМГА КЕЛИШДИ.

16—18 май кунлари ёққан қаттиқ жала ва селдан вилоятдаги 63,1 минг гектар майдондаги экинлар, 5,2 минг гектар боғ ва узумзорлар, 107 километр йўл, 277 километр суғориш тармоқлари катта зарар кўрди. 20,3 минг хонадон, жумладан 2300 уй-жой яроқсиз ҳолга келди. Дастлабки маълумотларга қараганда, кўрилган зарар 30 миллион сўм деб ҳисобланди. Табиатнинг бу зарбасидан айниқса, Тўрақўрғон, Чортоқ, Янгиқўрғон, Косонсой районлари кўпроқ азият чекдилар. 24-дан 25 майга ўтар кечаси тунги соат 2 дан 30 минутлар ўтганда табиий офат Чуст районида жунбушга келди. Ярим соатлик дўл ва сел зарбаси 16 миллион сўмлик зарар келтирди. Биргина қишлоқ хўжалик экинларига келтирилган зиён 9 миллион сўмликдан зиёд. 12 минг 900 гектар пахта майдонининг 10 минг 299 гектари зарарланди. Шикастланган майдоннинг жами 15 минг 300 гектари, 7403 хонадон, 629 гектар томорқа, 51 километр йўл, 59 та кўприк яроқсиз ҳолга келди. Навоий номли жамоа хўжалиги ҳудудидаги Карнон қишлоғига қалин дўл ёғди. Вилоят меҳнаткашлари офат оқибатларини тугатиш учун бел боғлашди. Вилоят ижроия комитетининг раиси С. Тошпўлатов бошчилигидаги штаб тиғиз режалар асосида ишламоқда.

Қирқ-эллик йил оралиғида Наманганда бундай табиий офат юз берганлигини қариялар ҳам эслаша олмади. Қизиқ бир фикр хаёлимдан ўтди: жамият билан табиатнинг биз англаб етмайдиган, сезмайдиган туташ илдизи бормикан. Қайта қуриш ортидан шу кунларга етиб келдик. Озиқ-овқатда ҳам, кийим-кечакда ҳам, рўзғор буюмларида ҳам танглик. Бир ёқдан уй қуринг, деб ер берилмоқда, иккинчи томонда қурилиш материаллари нархи осмонга сакраётир. Бир кубометр тахта аввалги куни 150 сўм эди, бугун 300 сўм, эртага қарасангиз 500 сўм, 1000 дона пишиқ ғишт 80 сўмдан 400 сўмга чиқди. Ҳаёт, яшаш тарзи мана шундай чигаллашиб, оғирлашиб турган пайтда табиатнинг бу офатлари нимадан далолат. Юқорида айтган туташ томир қон босимига учрадими? Нега бундай?

Ўша шанба куни қош қорая бошлаганда осмонда пайдо бўлган қора булут Косонсойни ҳам, Тўрақўрғонни ҳам аянчли аҳволга солди. Далаларни, қишлоқларни, боғларни кўриб дилингиз эзилади, кўнглингиз оғрийди. Деҳқон уйини, даласини бундай аҳволда кўришга кўзларда нур етишмай қолади. Шиддатли селга Кенгқулисой сув омбори ҳам, катта Наманган канали ҳам дош беролмади. Сел зарбасига Тўрақўрғондаги «Тошкент», «Москва» маҳаллалари дуч келишди. Район марказидан ўтган Косонсой ҳайқириб, соҳилидаги биноларни вайрон қилиб кетаверди.

Тўрақўрғонликлар тезда ўзларини қўлга олдилар. Сел қиларини қилиб бўлган эди. «Тўрақўрғон» давлат, «Партия XXV съезди» жамоа хўжаликларида офат оқибатларини бартараф этиш тадбирлари амалга ошира бошланди. Бутун аҳоли оёққа турди. Қўшни районлардан кўмакчилар, техника, моддий ёрдам етиб келди. Хонадонларда, далаларда таъмирлаш ишлари жадал бошлаб юборилди. Лойқа босган йўллар тозаланиб, аввалгидай қатнов бошланди. Кечагина кўмилиб ётган ариқларда яна шарқираб сув оқди. Кенгқулисой сув омбори қайта жилвалана бошлади. Район хўжаликларида 1500 гектардан зиёд майдонга қайтадан экин экилди. Тўрақўрғонликлар аҳволни ўнглаб олиш учун ўзларини аямай ишлашаяпти. Мана буни ирода деса бўлади. Косонсой, Янгиқўрғон, Чортоқ районларида ҳам тиклаш ишлари жадал. Қатқалоқлар юмшатилиб, қайта экиладиган ерларда ҳам дастлабки ишлар тугалланди. Селдан кейин ташланган уруғ униб чиқди. Зарар кўрган хонадонларнинг кўпчилиги асл ҳолига келтирилди.

Бу воқеадан роса бир ҳафта кейин Чуст районида офат хуруж қилди. Аввал жала қуйди. Кейин дўлга айланди. Селнинг қутуриши ярим тунда бошланди, «Ленинград» жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси Асқарали Тошматов бундай дейди:

— Энг муҳими одамлар. Уларга мадад кўрсатилаяпти. 600 гектар пахта майдонимизнинг 200 гектарини қайтадан экдик.

Раис бизни тўқсон ёшли Аҳмадбой ота Маҳмудов хонадонига бошлади. Сел адир томондан томорқа оралаб тўғри Аҳмадбой ота билан умр йўлдоши Қория момо ухлаётган уйга кириб келган. Яхшиям кексалар вақтида сезиб қолишибди. Набирасининг тўйига йиққан кийим-кечаклар лойқа остида қолибди. Лекин бобо тетик:

— Селдан олдин келадиган совуқ шамол бўлади,— дейди у суҳбатда.— Шуни сездиму кампирни, невараларни уйғотдим. Ҳеч нарсани олиб чиқишга улгурмадик. Ўлимлигимиз сақланаётган катта сандиқ ҳам оқиб кетди. Унда кампир иккаламизнинг бир кунимизга ярайдиган ул-булдан ташқари 4700 сўм жамғармамиз бор эди...

Шўркент, Шоён-Боймоқ, Ахча, Олмос қишлоқларида бундай зарар кўрган оилалар талайгина. Омонлик бўлса уйларни қайтадан қуриш, экинларни яшнатиш, мол дунёни жамғариш мумкин. Буни яхши тушунган чустликлар қайта тиклаш ишларини аллақачон бошлаб юборишган. Олмос қишлоғининг 22 минг аҳолиси оёққа турган. Навоий номли жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси Жўрабек ака Маҳмудов қайта экилган майдонларда уруғнинг ҳолатини шахсан ўзи назорат қилиб юрибди. Мазкур хўжаликда 1200 гектар пахта майдонининг 600 гектари қайта экилди.

— Карнон қишлоғи аҳолиси кўпроқ зарар кўрди,— дейди Жўрабой ака.—27 та хонадон уйи яроқсиз ҳолга келди. Уларни қайтадан қуришни бошлаб юбордик. Хайрли ишларни амалга оширишда Наманган шаҳридаги қурилиш ташкилотлари катта ёрдам бераётир.

Ахча қишлоғига қурилиш материаллари келтира бошланибди. Хўжалик усталари аллақачон ишга киришишган. Чуст қишлоқларидаги зарар кўрган оилалардан 57 тасининг уйини қайта қуришни ва таъмирлашни Наманган шаҳар ташкилотлари оталиққа олишиб, дастлабки ёрдамни бера бошладилар. Офат юз берган куннинг эртасигаёқ бир вагон шифер, бир вагон тахта, бир вагон цемент ва 40 минг дона пиширилган ғишт зарар кўрган хонадонларга тарқатилди. «Наманганводстрой» трести, Наманганддаги 12-қурилиш трести, «Облремстрой» тресети ва бошқа ўнлаб қурилиш ташкилотлари чустликларга биринчилар қаторида ёрдам қўлини чўздилар.

Ён қўшни — жон қўшни. Андижонликлар 44 та сеялка юбордилар. Чуст билан мусобақадош Жалолқудуқ район партия комитетининг биринчи котиби Мухтор Олимов бошлиқ вакиллар ўзлари билан бирга минерал ўғит, кийим-кечак, озиқ-овқат олиб келишди. Вилоят матлубот жамияти хўжаликларнинг меҳнат аҳлига имкони борича қулайлик яратишга ҳаракат қилаётир.

Ҳа, Чустда, Тўрақўрғонда, Чортоқда, Косонсойда, Янгиқўрғонда Наманганнинг ҳақиқий иродаси намоён бўлди. Машаққат ва кулфатларга, азоб-уқубат, оғир кунларга чидаш, сабр-бардошли бўлишгина эмас, балки офатдан бутун ўтиш учун унинг асоратларини бартараф этиш чора-тадбирларини топа олган ва уни зийраклик, ишбилармонлик билан амалга оширганларгина чинакам иродали саналади. Наманганда шундай бўлди. Меҳнат жасоратигина эмас, ташаббускорлик, меҳр-оқибат, мурувват синовдан ўтди. Наманганликлар ҳеч қачон ёлғиз эмасликларини ҳис этдилар. Бирлик, ҳамнафаслик қудратини кўрсатди. Кечаги лойқа босган далаларда яна яшиллик пайдо бўлди, қишлоқларга файз кирди, боғлар тароватини яна кўз-кўзлай бошлади.

Чустнинг Карнон қишлоғида бўлганимизда одамлар бир воқеани лабларидан бол томиб гапириб беришди. Хонадонлар, уйларнинг ости лойқа сувга тўлиб бўлган. Ташкилотлар, мутасадди раҳбарларнинг-ку етиб келиши табиий. Калинин номли жамоа хўжалигининг слесари, каркидонлик Бахтиёр Сатторов сув тортадиган механизмни елкалаб Карнон қишлоғига етиб келади ва хонадонма-хонадон юриб уйларга, полларнинг остига тўлиб қолган сувни тортиб олди. Меҳр-оқибатнинг ёрқин тимсоли бу. Дўст бошига оғир кун тушганда суянчиқ бўлишнинг намунаси бу.

А. ҚОРАБОЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Қайта ишлаш саноати мавсумга шайми?

СИФАТ АСОСИЙ МЕЗОН

Ёз келиб, пишиқчилик бошланди. Кишилар дастурхонини безатаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг бир қисми консерва заводлари эшигидан кириб келмоқда. Хўш, қайта ишлаш корхоналари мавсумга тайёрми? Бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида уларнинг иши қандай бўлади?

Мева-сабзавотни қайта ишлаш билан шуғулланадиган «Узплодоовошвинпром» давлат-кооператив концернининг ташкил этилиши бу соҳадаги қийинчиликларни бартараф этишга ижобий таъсир қилмоқда. Корхоналарни реконструкциялаш, замонавий технологияни жорий этиш ҳисобига маҳсулот сифатини яхшилаш кўзда тутилмоқда. Бу эса оқибат натижада жаҳон бозорига чиқиш имконини беради. Корхоналар молиявий аҳволини яхшилаш учун маҳсулотни жумҳурият ташқарисига хом ашё сифатида эмас, балки уни қайта ишлаб сотишга ҳаракат қилинади.

Бу йил корхоналарга маҳсулот «сифатсизи — заводга эмас, балки сара ҳосил — қайта ишлашга» қондаси асосида келтирилмоқда. Эндиликда бизда ҳар қачонгидан кўп — меванинг 12 фоизи, сабзавотнинг 26 фоизи, узумнинг 15 фоизи қайта ишлаш учун қабул қилинади. Бултур 966 миллион шартли банка маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, бу йил 1200 миллион шартли банка маҳсулот тайёрланади.

Яқин вақт ичда аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш концерн олдида турган энг муҳим вазифалардан бири бўлиб қолмоқда. Бу эса тармоқ моддий-техника базасини янада яхшилашни тақозо этади.

Гап шундаки, деярли барча корхоналарда ишнинг 50 фоизи ҳанузгача қўлда бажарилмоқда, улардаги ускуналарнинг салкам 40 фоизи эскирган. Хориждан келтирилган ускуналар кам. Шунинг учун техника таъминоти масалаларини тезроқ ҳал этиш имконини берадиган илмий-техника марказини ташкил этиш долзарб вазифа бўлиб қолмоқда.

Аммо мавсум эшик қоқмоқда. Шунинг учун жумҳуриятимиздаги барча қайта ишлаш корхоналарини ўзида бирлаштирган давлат-кооператив концернининг ходимлари мавжуд қувватлардан имкони борича самарали фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар.

Соҳанинг кўпроқ фойда олиб ишлашини таъминлашда вино ва коньяк ишлаб чиқариш йўлга қўйилганлиги ўзининг дастлабки самарасини бермоқда. Шу ишга ихтисослаштирилган қатор пудратчи корхоналар эришаётган натижа бунинг яққол исботидир. Самарқанд ва Тошкент, Қўқон ва Янгийўл вино заводлари шулар жумласидандир.

— Бу йил маҳсулот бироз юқори нархда сотиб олинаётганлиги деҳқон меҳнатининг қадрини бирмунча оширди, — дейди концерн раиси А. Х. Тошкенбоев. — Бу бир томондан яхши, албатда. Аммо давлат нарх қўмитаси белгилаб қўяётган баҳолар эса маҳсулот харид қилувчиларнинг эътирозига сабаб бўлмоқда. Шунинг учун қатор корхоналаримиз маҳсулотни ўзаро келишилган нархларда сотиб олмоқда.

Ўтган йили Ғазалкент консерва заводи гилос, олча, малина, қорағат ва бошқа мева-сабзавот маҳсулотларини худди шу усулда сотиб олди. Шуниси диққатга сазоворки, улардан тайёрланган маҳсулот ҳам келишилган нархда сотилди. Бу тажриба ўзини оқлади. Маҳсулот сифати яхшиланди. сифатга қараб эса нарх белгиланди.

П. НИШОНОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Тошкент районидаги Ленин номли жамоа хўжалигида чорвачиликни жадал ривожлантириш юзасидан аниқ тадбирлар амалга оширилаяпти. Шу боис меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, озуқа базасини мустаҳкамлашга эришилаяпти. Сигир соғувчилар ўртасидаги ўзаро мусобақада Нурихон Мамадалиева пешқадам. У кунига ҳар сигирдан 12 килограммдан сут соғиб олаяпти.

СУРАТЛАРДА: 1. Мусобақа пешқадами Н. Мамадалиева. 2. Янги ўрилган беда фермага жўнатилаяпти.

В. ТЎРАЕВ олган суратлар.

СССР Ташқи ишлар вазирлиги вакилининг АХБОРОТИ

Аввал хабар берилганидек, 4 июнь куни эрталаб Тожикистоннинг Совет — Афғонистон чегарасига яқин ерда жойлашган Намадгути поён қишлоғи ҳаводан бомбардимон қилинди. 4 киши ўлди ва тўққиз киши жароҳатланди. Моддий зарар етказилди.

Афғонистон томони билан бирга можарони текшириш натижасида қуйидагилар аниқланди.

Исёнчилар ва уларнинг жанговор техникаси Афғонистоннинг Совет Иттифоқи билан чегарадош Бадахшон вилоятида тўпланганн муносабати билан Афғонистон жумҳуриятининг ҳарбий-ҳаво кучлари Совет чегарасидан тахминан 20 километр масофадаги ана шу исёнчилар тўпланган ерни бомбардимон қилиш вазифасини олдилар. Топшириқни бажарган афғон ҳарбий самолёти йўлидан адашиб, Совет ҳудудига бомба ташлаб юборди. Афғонистон маъмурларининг ахборотига қараганда, фожиали хато юз берган ва учувчи исёнчилар устига бомба ташлаяпман, деб ишонган.

Шу муносабат билан Афғонистон Жумҳурияти Президенти Нажибулло СССР Президенти М. С. Горбачев билан Тожикистон Президенти Қ. Маҳкамовга мактублар йўллади. Уларда юз берган можаро муносабати билан кечирим сўралади, бундай воқеа муносабати билан чуқур афсусланиш изҳор қилинади, ҳалок бўлганларнинг оилалари ҳамда жабрланган совет фуқароларига таъзия билдирилади. Афғонистон маъмурлари ҳалок бўлганларнинг оилаларига ва жабрланганларга товон тўлашга, шунингдек етказилган моддий зарарнинг ўрнини қоплашга тайёр эканликларини маълум қилдилар. мактубларда айбдорлар муносиб жазоланиши ҳам айтилади.

Афғонистон жумҳурияти ҳукумати худди шу мазмунда баёнот берди.

МУРУВВАТ КАРВОНИ

Жумҳурият «Меҳр-мурувват поезди» хайрия тадбирининг учинчи босқичи бошланди. Бу гал мазкур тадбир қатнашчилари автобусларга ўтириб, Тошкент вилоятининг шаҳар ва қишлоқларига жўнаб кетишди.

Режалаштирилган дастурга биноан, улар болалар ва қариялар уйларига, Чирчиқ, Ангрен ва Оҳангарондаги бошқа ижтимоий-тиббий муассасаларга борадилар. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, жумҳурият меҳр-мурувват ва сиҳат-саломатлик жамғармаси, Қизил ярим ой жамияти, бошқа бир қанча жамоат ташкилотлари, вазирликлар ва идораларнинг вакиллари одамларнинг турмуш шароити билан, улар қандай даволанаётгани билан танишадилар, моддий ва бошқа хилдаги ёрдамни берадилар.

(ЎзТАГ).

ИҚТИСОДИЁТ ЖАБҲАСИДА

Андижон «Облстройреммебельбит» трестининг Шаҳрихон ремонт-қурилиш участкаси жамоаси қуриб битказган асфальт-бетон цехи бир сменада юз тоннагача аъло сифатли асфальт чиқариши мумкин.

Москва районида уй-жойлар қурилиши авжига чиққани, янги кўчалар очилаётгани уларга ишлатиладиган материалларга нисбатан бўлган талабни кучайтириб юборди Икки ой ичида иссиқ асфальт ишлаб чиқарадиган цех бунёд этилди. Бу ерда оғир меҳнат талаб қиладиган барча жараёнларни машиналар ва механизмлар бажаради. Цехда атиги икки киши ишламоқда.

Цех ишга туширилиши билан аҳолига 40 минг сўмлик пулли хизмат кўрсатиш имконияти пайдо бўлди. Марҳамат ва Комсомолобод районларида ҳам турли қувватдаги асфальт-бетон цехлари қурилди ва улар ҳозир маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

●

Ўрта Осиё темирйўлчилари ремонт қилинган вагонлар етказиб берилиши барбод этилганига қарамай, ёз даврида узоқ ерларга қатнайдиган янги поездларни ишга туширдилар. Жумҳурият пойтахтидан йўлга чиққан йўловчилар Адлер, Челябинск, Красноярск. Свердловск, Барнаул, Қозон шаҳарларигача ҳеч қандай муаммосиз боришлари мумкин.

Шаҳар атрофига қатнайдиган поездлар ҳам унутилгани йўқ. Чунончи, июнь ойининг ўрталаридан Тошкент-Жиззах халқа йўлида поездларнинг мунтазам қатнови бошланади. Ана шу йўл учун Минскдан иккита состав бу ерга юборилди. Поезд келиши билан автомобилчиларнинг иши ҳам анча енгиллашади. Чунки бу йўналишда қатнайдиган автобусларнинг кассалари олдида навбатда турган одамлар одатда жуда кўп бўлмоқда.

Қўшимча поездлар ишга туширилганига қарамай, Ўрта Осиё магистрали барча йўлларда кўнгилдагидек хизмат қилиш учун 400 та вагон етишмайди.

●

Қайси маҳсулотга талаб катта, хом ашёни қаердан сотиб олиш мумкин, ўтмай қолган моллардан фойда олиб, қутилиш учун нималар қилиш керак? «Чуст» деб аталган кичик давлат корхонаси ана шу саволларга жавоб беришга киришди.

«Чуст» кичик давлат корхонасига келган ишбилармонлар кўпгина корхоналар, ташкилотлар ва копературлар бозор иқтисодиётига ўтиши оғир бўлишини яхши тушунмоқдалар. Улар шу сабабдан бозор талабларини ўрганишмоқда, хўжалик фаолиятининг турли йўналишларидаги маълумотлар билан танишишмоқда.

Наманган вилоятининг йигирмага яқин корхонаси ва кооперативи «Чуст» кичик давлат корхонаси билан ҳамкорлик тўғрисида шартномалар тузишди. Шериклчиликнинг датлабки қадамларига қараганда, «Чуст» мутахассислари биз учун ҳали одат тусига кирмаган маркетинг соҳасида ўзларини анча дадил ҳис этишмоқда.

ПИЛЛА ХИРМОНИГА БАРАКА

Маърифат Субанова Ғалаба районидаги Дмитров номли жамоа хўжалигининг тажрибали пиллакорларидан бири. У хосиятли касб сирларини ёшларга кунт билан ўргатаяпти. Аянинг бой тажрибаси, омилкорлиги, ташкилотчилиги туфайли бу йил ҳар қачонгидан кўп кумуш тола олинмоқда.

СУРАТДА: моҳир мураббий М. Субанова (чапдан учинчи) қўшнилари Х. Раиимқулова, Х. Сулаймонова ва Х. Элмуродов ёрдамида пилла ҳосилини йиғиштираяпти.

МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

Риштон районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» давлат хўжалигининг Киров бўлимида бу йил 500 қути қурт уруғи юксак агротехника қоидалари асосида парваришланди. Шу боис қуртлар барвақт ўрамга кирди. Айни шунларда ҳосил уюшқоқлик билан териб олинаяпти. Бўлим меҳнаткашларининг аҳди улуғ. Ният юксак кумуш тола хирмонини бунёд этишдир.

Хирмонга барча баҳоли-қудрат ўз улушини қўшаётир. Мўътабар Собирова, Мақсуда Облабердиева, Ҳафиза Аҳмедова бошлиқ бригадаларда юқори кўрсаткичга эришилаяпти.

Т. РАҲИМОВ.

МАҚСУДАХОН ИБРАТИ

Урта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли жамоа хўжалиги кумуш тола ижодкорлари ҳузурида бўлиб, жўшқин меҳнатнинг гувоҳи бўлдик. Хонадонларда ҳосил йиғиштириш ҳашар тусини олган. Хом ашё пешма-пеш район пилла қуритиш пунктига жўнатилаётир. Хўжаликнинг Мақсуда Набиева, Ҳалима Исаева, Муниса Тиркашева, Лаълихон Турсунова каби илғорлари ҳар қутидан 80 килограммдан пилла топширдилар.

— Ўн беш йилдан буён ипак қурти боқаман,— дейди Мақсуда Набиева — Бу йил ҳам оиламиз билан фақат сифатли пилла тайёрлашга эришдик.

Хўжаликда зарбдорлар кўплаб топилади. Ғ. Файзиев, Н. Ҳакимова, М. Тошматова, Д. Кенжабоева хўжалик хирмонига муносиб улуш қўшдилар.

Р. ЖУМАНИЕЗОВ.

Пахтакор район пилла тайёрлаш пунктида иш қизғин. Ишчилар, мутахассислар хўжаликлардан пешма-пеш келтирилаётган кумуш толани маҳтал қилмай қабул қилиб олишаяпти.

СУРАТЛАРДА: 1. Пиллахона бош агрономи Р. Абдураҳмонова (ўнгда) ва Ульянов номли давлат хўжалиги пиллакори П. Жуманова хом ашё сифатини кўздан кечиришмоқда. 2. Жиззах вилоят ипакчилик бирлашмаси бош агрономи С. Ҳакимов (чапда), лаборант О. Жўраева ва вилоят ипакчилик бирлашмаси директори ўринбосари Б. Туротов маҳсулот сифатини қайта назоратдан ўтказишаяпти.

У. ҚЎШВОҚОВ олган суратлар.

МАШАҚҚАТ МЕВАСИ

Хоразм области пиллакорлари учун бу йилги мавсум машаққатли бўлди. Сурункали ёмғирлар баргларни ҳўлатиб, майинлаштирган бўлса-да, уни ташиб олишда қийинчилик туғдирди. Ҳарорат 4—5 даража пасайиб, қуртхоналарни иситиш, намликни меъёрида сақлаш учун қўшимча тадбирлар кўришга тўғри келди.

— Баъзи кунлари соатлаб ёмғир ёғди, — дейди вилоят пилла етиштириш бирлашмаси бошлиғи Б. Мадаминов. — Ана шундай вазиятда мутахассисларимиз пиллакорларга яқиндан ёрдам бердилар. Баргдан фойдаланиш, ипак қуртини парваришлашни кўздан кечириб бордилар.

Якдил ҳаракат ўз самарасини берди. Урганч пилла уруғчилиги заводида кумуш тола ҳосилини қабул қилиб олишга эрта киришилди.

Урганч ва Янгибозор райони хўжаликларидан 11 тоннадан зиёд қимматбаҳо хом ашё келтирилди. Урганч районидаги Чапаев номли жамоа хўжалигининг Ўғилжон Қозоқова, Энгельс номли жамоа хўжалигининг Шукуржон Эркаева, Янгибозор районидаги «Партия XXI съезди» жамоа хўжалигининг Муҳаббат Машарипова сингари пиллакорлари топширган ҳосил сифати юқори баҳоланди.

Вилоятнинг бошқа районларида ҳам йилнинг илк ҳосили — пилла топшириш қизғин бораяпти. Қўшкўпир райони пиллакорлари мўлозуқа базаси яратганликлари, ипак қуртини яхши парвариш қилганликлари сабабли кумуш тола топширишни барвақт бошладилар. Бу йил 4060 қути ипак қурти асралди. Пиллакорлар режада белгиланган 231 тонна ўрнига 260 тонна хом ашё тайёрлашни мақсад қилишган.

Ўтган йили соҳадан 2,8 миллион сўм даромад олинган эди. Бу йил мазкур кўрсаткич 4,5 миллион сўмга етиши кутилмоқда.

Ечимини кутаётган муаммолар ҳам бор. Мисол, район пилла қуритиш пункти 1969 йилда бунёд этилган бўлиб, 200 тонна хом ашёни қайта ишлашга мўлжалланган. Ҳосил салмоғи йилдан-йилга ошиб бормоқда. Шу боис 3 йил муқаддам Ғазавот қишлоғида янги пункт қуришга қарор қилинган эди. Бунинг учун майдон ҳам ажратилди. Афсуски, мутасадди ташкилотларнинг эътиборсизлиги сабабли лойиҳалаш ишлари ҳалигача ниҳояланмаяпти.

Хоразмда рўй берган табиий офат пиллакорларга жиддий зиён етказди. Кўпгина хонадонлардан ёмғир ўтиши натижасида қуртлар нобуд бўлди, маҳсулот сифатига путур етди.

Табиий офат зарарини қуйидаги мисолдан ҳам кўрса бўлади. Кучли ёмғир ёққан Янгибозор районида 1242, Шовотда 807 қути ипак қуртига 30 май куни ҳам даста қўйилмаган. Ҳолбуки, қўшни районлар хўжаликларида қуртлар ёппасига дастага кирганди. Шу боис мавсумнинг ташвишлари сероб.

Ж. ЮСУПОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

КПСС ичида ахборот алоқаларини яхшилаш тўғрисида

КПСС Марказий Комитети котибиятининг мазкур масала юзасидан қабул қилган қарорида партия ичида ахборот алоқаларини ташкил этишдаги жиддий камчиликлар таъкидланади. Марказий идораларнинг партия комитетлари, айниқса шаҳар ва район комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари билан ҳамжиҳатлиги сустлашиб кетган. Марказий Комитетнинг кўпгина қарорлари коммунистларга етиб бормаяпти. Буларнинг ҳаммаси вазиятга тўғри баҳо бериш имкониятини камайтиради, коммунистларни партия марказий идоралари жамиятимизда рўй бераётган мураккаб жараёнларни илғамаяпти, жойлардан келаётган хабарларга аҳамият бермаяпти, деган фикрга олиб келмоқда.

Бинобарин, Марказий Комитетнинг жамият ва партия турмушининг долзарб муаммоларига доир тутган йўли Марказий Комитет пленумлари, Сиёсий бюроси, котибиятининг матбуотда эълон қилинган ва жойларга юборилган ҳужжатларида ифодаланган. КПСС XXVIII съезди қарорларига мувофиқ КПСС Марказий Комитети ва Марказий назорат комиссияси пленумларида партиянинг бозорга ўтиш, жамиятдаги ижтимоий-сиёсий вазият билан боғлиқ вазифалари, КПСС Марказий Комитетининг ҳукуматнинг танғликка қарши дастурига муносабати аниқлаб берилди, Иттифоқ шартномасини тузиш, партия ташкилотларини ташкилий-сиёсий жиҳатдан мустаҳкамлаш, коммунистларнинг халқ депутатлари Советларида ишлаши билан боғлиқ масалаларга ёндашув йўли ишлаб чиқилди. Съезддан сўнг Марказий Комитет Сиёсий бюроси ва котибияти унинг кўрсатмаларини ривожлантира бориб ва партиядаги ҳамда мамлакатдаги ҳақиқий аҳволни ҳисобга олиб, 60 дан ортиқ қарор ва баёнот қабул қилдилар, улар ижтимоий-иқтисодий, миллий сиёсатнинг, ёшлар, хотин-қизлар ҳаракатларининг, ижтимоий-сиёсий ташкилотлар билан муносабатларнинг, партия ички турмушининг турли жиҳатларига тааллуқлидир. Марказий Комитет котибияти В. И. Ленинга ўрнатилган ёдгорликларга нисбатан сиёсий ваҳшийлик ва ғайриқонуний хатти-ҳаракатларни қоралади, халқ таълими ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларини сиёсатдан четлаштириш муаммолари юзасидан ўз нуқтаи назарини баён этди, ҳозирги шароитда кадрлар сиёсати, КПСС сафларини мустаҳкамлаш, партия бюджетини шакллантириш, ижро этиш ва назорат қилиш тўғрисида қарорлар қабул қилди, бир қанча партия комитетларининг ҳисоботларини тинглади.

Бироқ муҳокама қилинган ва раҳбар идораларнинг муайян нуқтаи назари тўла ифодаланган масалалардан коммунистларнинг бехабарлиги кўпинча сезилиб қолмоқда. Бу бир қанча ҳолларда КПСС Марказий Комитетидан юборилаётган ахборотлар иттифоқдош жумҳуриятлар Компартиялари Марказий Комитетларидан, жумҳурият, ўлка, вилоят партия комитетларидан қуйи бўғинларга етиб бормаётганлигининг натижасидир. Марказий Комитет ҳужжатлари партия комитетларида кўриб чиқилмаётган, сайлаб қўйиладиган идораларнинг аъзолари эътиборига етказилмаётган ҳоллар ҳам бор. Партия қарорларини тарғиб қилиш яхши йўлга қўйилмаган. КПСС Марказий Комитети билан Марказий назорат комиссиясининг қарорлари партия матбуотида асоссиз равишда камдан-кам эълон қилинмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг котибияти КПСС ичида ахборот алоқаларини тубдан яхшилаш партияни мустаҳкамлаш, партия барча бўғинларининг ҳамжиҳатлигини таъминлашда биринчи галдаги вазифалардан эканини ҳисобга олиб, иттифоқдош жумҳуриятлар Компартиялари Марказий Комитетларига, жумҳурият, ўлка, вилоят, шаҳар ва район партия комитетларига қайд этилган камчиликларни тугатиш, коммунистларни партиядаги ишлар тўғрисида, раҳбар идоралар қабул қилган қарорлар ҳақида ўз вақтида тўла хабардор қилиш, партия комитетларида КПСС Марказий Комитети ва Марказий назорат комиссиясидан келаётган ҳужжатларни у ёки бу усулда, албатта, кўриб чиқишни йўлга қўйиш вазифалари юклатилди. Бунда вазифаларни бажаришда коммунистларнинг қатнашиш шакллари ҳам, уларни хабардор қилиш воситаларини ҳам аниқлаш лозимлиги назарда тутилиши керак.

Айни вақтда партия комитетлари жойлардаги ишларнинг аҳволи, коммунистларнинг кайфияти ва таклифлари тўғрисида КПСС Марказий Комитети котибиятига ўз вақтида тўла-тўкис хабар беришлари, бундай хабарларнинг амалий аҳамиятга эга бўлишини таъминлашлари, биринчи навбатда марказ билан жойларнинг ҳамжиҳатлиги талаб этиладиган масалаларга эътиборни қаратишлари керак.

Партия марказий идораларининг фаолияти тўғрисида коммунистларга ахборот беришни яхшилаш юзасидан аниқ тадбирлар белгилаб олинди. Жумладан, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва котибияти, КПСС Марказий назорат комиссияси раёсатининг қарорларини марказий, жумҳурият, ўлка ва вилоят партия рўзномаларида тўла ҳажмда ёки улар баёнини эълон қилишни амалда кенгайтириш, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолари, котиблари, Марказий Комитет ва Марказий назорат комиссияси аъзолари, маҳаллий партия идоралари раҳбарларининг партия қарорларини амалда рўёбга чиқариш масалалари юзасидан оммавий-ахборот воситаларида чиқишларини кўпроқ йўлга қўйиш назарда тутилади.

КПСС Марказий Комитети бўлимларига тарғиботчи гуруҳларни жойларга мунтазам юбориб туриш, партия комитетларини ахборот билан таъминлаш ва уларга ташаббус тариқасида ҳам, уларнинг илтимосига биноан ҳам турли йўллардан фойдаланган ҳолда йўл-йўриқ кўрсатиб туриш вазифаси топширилди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси билан котибиятининг иш режаларини тузишда коммунистлардан тушаётган таклифларни яхшироқ эътиборга олиш, маҳаллий партия комитетлари КПСС Марказий Комитетига партия фаолияти масалалари юзасидан тақдим этган қарорларнинг лойиҳаларини рағбатлантириш кўзда тутилган.

Марказий Комитет котибияти партия комитетларининг мурожаатномалари, коммунистларнинг хатлари жойлардаги ишларнинг аҳволидан дарак берувчи манба ва партия сиёсатини шакллантириш воситаси сифатида муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, КПСС Марказий Комитети аппаратида, барча партия комитетларида улар билан ишлашни анча яхшилаш, бу ишда янги ёндашувлардан фойдаланиш зарурлигини эътироф этди. Бунда мурожаатномалар ва хатларнинг муаллифлари билан бевосита алоқа ўрнатиш ва улар билан кўпроқ хат ёзишиб туриш, хатлар ва мурожаатномалардан диққатга сазоворларини партия оммавий ахборот воситаларида қўйилган масалаларга жавоблар билан эълон қилиш зарур.

КПСС Марказий Комитети котибияти партия ташкилотлари, коммунистларни партия матбуотини қаттиқ қўллаб-қувватлашга, партия рўзномалари ва ойномаларига обуна бўлиш ҳамда уларни тарқатиш ишларига энг муҳим умумпартиявий вазифа, ҳар бир коммунистнинг бурчи сифатида қарашга чақирди.

ЕТТИ ИҚЛИМ САБОСИ

ЧЕГАРАЛАР ТУГАТИЛАДИМИ?

ПАРИЖ. (ТАСС). Франция миллат мажлиси ўтган кеча тасдиқлаган Шенген битими Европа ҳамжамияти мамлакатлари ўртасида ички чегараларни бутунлай тугатиш йўлида дастлабки қадам бўлади. Бу ҳужжат аввал 5 мамлакат — Бельгия, Люксембург, Нидерландия, ГФР ва Франция томонидан 1985 йилда имзоланган ва 1990 йилда Люксембургдаги Шенген Қасрида тўлдирилган, унга кейинчалик Италия қўшилган эди. Битимнинг 142 та моддаси келгуси йилдан бошлаб кучга кириши ва мамлакатлар шу гуруҳи ўртасида фуқароларнинг эркин кўчиб юриши режимини ўрнатиш тартибини белгилаб бериши керак. Бу тартиб кейинчалик ҳамжамиятдаги барча ўн икки мамлакатда тарқалиши лозим. Бу битимга Испания билан Португалия ҳам қизиқиш билан қарамоқда.

Шенген битими нималарни кўзда тутади?

Шенген битимини имзолаган олти мамлакат ўртасидаги чегаралар тугатилиши муносабати билан аввало ташқи чегараларни биргаликда назорат қилишади. Шунга қарамай жамоа тартиби ва хавфсизлигига таҳдид пайдо бўлганда бу ички чегаралар қисқа муддатга тикланиши мумкин. Шунга мувофиқ равишда рухсатнома режими ҳам ўзгаради. Олти мамлакат ана шу мамлакатларнинг ҳаммаси учун ягона рухсатномани ва фуқаролари кириб келиши лозим бўлган мамлакатларнинг ягона рўйхатини жорий этмоқчи бўлаяпти, бироқ бу ишни туғаллаш учун ҳали анча вақт кетади. Ҳозирча рухсатнома бериш сиёсатини ягона стандартга тенглаштириш масаласи амалий масала қилиб қўйиляпти.

Чегара режимининг бу қадар туб ўзгариши муҳожирлиқ полиция ва суд хизматларининг ҳам яқиндан ҳамкорлик қилишини заруратга айлантиради. Масалан, Шенген битимига биноан тарихда биринчи марта бир мамлакат полицияси жиноятчини шу гуруҳдаги бошқа мамлакат ҳудудида таъқиб этиш ҳуқуқини олади. Тўғри, бу ҳуқуқнинг вақти чекланган бўлиб, ғоят оғир жиноят содир этганларга (қотиллик, одамларни ўғирлаш, бангфурушликда айбланган кишиларга) тааллуқли бўлмайди. Таъқиб этувчи «тартиб посбонлари» битимда қатнашган бошқа мамлакат ҳудудида таъқиб этилувчиларни қамоққа олиш ёки ушлаб туриш ҳуқуқига эга бўлмайди: бунинг учун маҳаллий касбдошларнинг кўмаги зарур бўлади. «Олтилик» суд органлари ҳамкорлиги ҳам шунга мувофиқ равишда кенгаяди, жумладан жиноятчиларни ўзаро топширишнинг ягона режими ўрнатилади.

Сиёсий бошпана бериш муаммоси алоҳида муаммо бўлиб қолади. Сиёсий бошпана бериш қоидаси бир мамлакатда иккинчисидан катта фарқ қилади. Шу сабабли миллий тартиб-қоидаларга мувофиқ ҳар бир аниқ воқеани текшириш учун мамлакатнинг ўзи жавоб берадиган қоида сақлаб қолинади.

Олти мамлакат бюрократик тузилмаларининг пухта алоқасини талаб қиладиган бундай мураккаб ўзаро ҳаракат воситасининг меъёрдагидек ишлашини таъминлаш учун Франциянинг шарқида, Страсбургда ягона марказий электрон маълумотлар барпо этилади. Шенген гуруҳи давлатларининг барча ваколатли миллий хизматлари бу маълумотлардан фойдалана оладилар. Бу маълумотлар қидирилаётган шахслар — хавфли жиноятчилардан тортиб уйидан қочиб кетган болаларга ва мамлакатга яширинча келганларга оид маълумотлар билан тўлдириб борилади. Бу маълумотлар маҳфий бўлиб, улардан фойдаланиш қатъий тартибга солинган, лекин ўзи ҳақидаги маълумотлар киритилган ҳар қандай одам ўзи тўғрисидаги маълумотлар билан танишиш ҳуқуқига эга бўлади.

БАЛИҚЧИЛАР НАМОЙИШИ

ЛИМА. (ТАСС мухбири Игорь Фёдоров). «Севриба» бирлашмаси кемаларида тажриба орттирувчи сифатида ишлаган Перунинг бир неча ўн нафар балиқчиси сешанба куни компенсация пули тўлашни талаб қилиб, СССРнинг Лимадаги элчихонаси биноси олдида намойиш ўтказдилар.

Илгари хабар қилинганидек, Перу балиқ овлаш вазирлиги 10 майда битимни муддатидан олдин бир томонлама тўхтатиб қўйди, совет кемалари шу битимга мувофиқ Лотин Америкасидаги ана шу мамлакатнинг 200 милияли иқтисодий зонасида балиқ овлаётган эди. Совет кемаларининг иши тўхтатиб қўйилганлиги сабабли бу кемалардаги тажриба орттириш учун ишлаётган перуликлар Кальяо портида соҳилга туширилди. Шунга қарамай, уларнинг пул компенсацияси тўлаш тўғрисидаги талаблари ҳукуматлараро битим шартларига зиддир, бу битимга биноан перуликларга иш ҳақини маҳаллий давлат балиқ саноати «ЭПСЕП» тўлаши лозим.

Шунга қарамай, Перу томони 20 та совет балиқ овлаш кемасини молиявий гаров сифатида Кальяо портида ушлаб турибди, бу ҳукуматлараро битимни бузишдир.

ДАНИЭЛЬ ОРТЕГА ДАЪВАТИ

Манагуа. (ТАСС мухбири Геннадий Кочук). Сандиночилар миллий озодлик фронти раҳбариятининг аъзоси Никарагуанинг собиқ Президенти Даниэль Ортега деҳқонларни уларга Сомоса диктаторлик режими ағдарилганидан кейин сандиночилар ҳукумати берган ерни ўзларида сақлаб қолиш учун бирлашишга даъват этди.

Сандиночилар раҳбари ҳафта охирида Боако департаментининг қишлоқ жойларига сафар қилди ва якшанба куни шу район деҳқонлари ҳузурида нутқ сўзлади.

Ер ва уй-жойларни ҳимоя қилиш — бу ҳозирги кунда Никарагуа халқи олдида турган асосий вазифа, деди у. Сандиночилар ташкил этган кооперативларнинг аъзолари ҳам, қаршилик ҳаракатининг ер олган собиқ иштирокчилари ҳам ҳозир кучғайратларни бирлаштиришлари ва ерларни қўлга киритишга интилаётган сомосачилар «қасоскорона даъволари»нинг амалга ошишига йўл қўймасликлари лозим.

Ерга унда ишлайдиганлар эгалик қилиши керак ва биз бу адолатли принцип бузилишига йўл қўймаслигимиз лозим, деб таъкидлади Д. Ортега. Бирлик шундай кучки, ундан камбағалларнинг душманлари қўрқишади, чунки улар биз жипслашсак «қуйидан бошқариш»имиз мумкинлигини билишади. У деҳқонларни собиқ помешчикларнинг уларга ерларни қайтариб бериш тўғрисидаги талабларини бажармасликка даъват этди, чунки, сандиночилар миллий озодлик фронти раҳбарининг айтишича, уларни ўтган йилги сайловдан кейин ҳамон мустаҳкамланиб бораётган ягона қудратли сиёсий куч— сандиночилар фронти қўллаб-қувватламоқда.

ИРОҚ РОЗИ БЎЛДИ

ҚОҲИРА. Ироқ Қувайтни истило қилган пайтда у ердан олиб кетган маданий ва илмий қимматга молик буюмларни қайтаришга, шунингдек уларнинг айримлари йўқолганлиги ва бузилганлиги учун товон тўлашга тайёр эканини айтди. Мена агентлигининг хабар қилишича, араб мамлакатлари маданият вазирларининг Қоҳирада ниҳоясига етган саккизинчи анжуманида Ироқ делегациясининг бошлиғи БМТнинг бундай қарорларига асосланадиган ўз мамлакати мажбуриятларини ҳам бажариш лозимлигини тасдиқлади.

Анжуман Ироқ истилоси натижасида маданият соҳасида амирликка етказилган зарарни ўрганиш учун маориф, фан ва маданият масалалари араб ташкилотининг махсус вакилини Қувайтга юборишга қарор қилди. Мазкур ташкилот бош қотибига ироқликлар Қувайтда талон-тарож қилган маданий бойликларни, шунингдек араб қўлёзмалари илмгоҳидан олиб кетилган архив ҳужжатларини қайтариш устидан назорат қилиш топширилди.

Аввал хабар берилганидек, Ироқ тақдим этган баёнот лойиҳаси ўз ишини тугатган анжуман қатнашчилари орасида кескин келишмовчилик келтириб чиқарган эди. Баёнотда тегишли халқаро ташкилотларга уруш чоғида Ироқ ҳудудида шикастланган маданий-тарихий ёдгорликларни тиклашда қатнашиш, шунингдек Ироққа озиқ-овқат ҳамда болалар учун моллар етказиб беришдаги чеклашларни олиб ташлаш таклиф қилинганди. Мазкур ҳужжатни катта норозилик билан қарши олган Форс кўрфазидаги араб мамлакатлари делегацияларининг таклифига мувофиқ, баёнот лойиҳаси ўрганиб чиқиш учун охир оқибатда маориф, фан ва маданият масалалари араб ташкилотининг ижроия шўъбасига юборилди.

Бундай анжуманни икки йилдан сўнг Ливанда чақиришга қарор қилинди. Ана шу анжуманнинг мавзуси юзасидан мунозаралар, баҳслар бўлди, деб хабар қилади Мена агентлиги. Саудия Арабистони билан Қувайт делегацияларнинг раҳбарлари Яман вакилининг келгуси анжуманни маориф ва маданият соҳасида инсон эркинлиги ва ҳуқуқлари масаласига бағишлаш тўғрисидаги таклифига қарши чиқдилар, улар бу анжуман самарасиз сиёсий мунозараларга олиб келади, деб ҳисобладилар. Бўлажак анжуманнинг мавзуси ҳам, кун тартиби ҳам ҳозирча аниқланганича йўқ. Бу галги анжуман араб дунёсида болаларни маданий тарбиялаш масалаларига бағишланган эди.

Мана олти йилдирки, Ўзбекистоннинг Қувасой ва Қирғизистоннинг Қизилқия шаҳарлари аҳолиси ўртасида дўстлик байрами ўтказилиб келинади.

— Шаҳарларимизнинг муштарак томонлари кўп,— дейди Қувасой шаҳар Кенгашининг раиси, Ўзбекистон ССР халқ депутати Шуҳрат Аҳмедов. — Қувасойликлар Қизилқияга бориб ишлашади, дўстларимизнинг фарзандлари эса Фарғонада таълим олишмоқда. Дўстлик байрамлари халқларимиз ўртасидаги биродарликни мустаҳкамлаяпти. Бир-биримизнинг маданиятимиз, анъаналаримиз билан яхши танишишимизга ёрдам бермоқда.

СУРАТДА: қирғиз халқининг қадимий одатига кўра меҳмонлар қимиз билан сийланаётир.

Ш. АЛИМОВ олган сурат. (ЎзТАГ).

Алҳазар!

ОНА ЖАФОСИ, ИТ ВАФОСИ

Бу ғаройиб воқеа Олмонияда истиқомат қилувчи ёш ота-она ўз жигаргўшасини ҳали бир парча этлик пайтида қаровсиз қолдирганларидан сўнг бошланди.

Лекин она меҳридан бебаҳра қолган бола нобуд бўлмади. Асти лақабли овчарка уни ўз бағрига олди. Топганини тенг кўрди, уни ялаб-ювиб боқди. Ит инсон боласини ўзидек кун кечиришга ўргатди. Ҳозир болакай тўрт ёшга тўлди. Тўрт оёқлаб юради, асраб олган «она»си билан ҳуриб гаплашади.

Бу бола билан юзма-юз учрашган италиялик журналист қуйидагича ҳикоя қилади: аввал эртакдагидек туюлди. Бироз вақт бўрилар тўдасидаги Маугли билан учрашиб турибмизми, деб ўйланиб қолдик. Қаршимизда овчарка боққан тўрт ёшли бола ўтирарди. Афсуски, биз кўриб турган воқеа эртак эмас, ҳақиқат эди. Инсон қадами етмаган аллақандай чангалзорда эмас, Ғарбий Олмониянинг маданияти, санъати ривожланган Меттман шаҳарчасидаги уйлардан бирида эдик. Бола ота-она бағритошлигига учради. Улар мурғак гўдакни ўз ҳолига ташлаб кетишди. Боланинг бор-йўқлиги, тақдири тошмеҳр ота-онани заррача бўлса-да қизиқтирмади.

Боланинг бахтига Асти бор экан. Тилсиз ҳайвон унинг ота-онасидан мурувватлироқ чиқди. Гўдакни авайлаб катта қилди. Бахтсиз боланинг ота-онаси эса ўша дамларда барларда ва кўнгилочар гўшаларда дилхушлик қилишарди.

Воқеадан хабар топган полиция офицери Хорст Рейгардт (бола)нинг олдига биринчилардан бўлиб борди. Ўтган тўрт йил давомида Хорст ташландиқ кулбада яшади, ит топиб келган нарсаларни еб, кун кечирди. Ғажилган суяклар унинг ягона ўйинчоғию овунчоғи бўлди.

— Биз хонага кирганимизда, — дея ҳикоя қилади полициячи, — Хорст ит билан бирга ифлос латта-лутта устида ётиб, очкўзларча хом жўжани емоқда эди. Бола гўштни худди итлардек узиб оларди. Хона ниҳоятда ифлос бўлиб, чўчқахонани эслатарди. Одамни ҳайрон қолдирадиган жойи шунда эдики, яланғоч гўдак топ-тоза эди. Ит меҳр билан уни ялаб-тозалаб қўяр экан. Болани олмоқчи бўлган эдик, овчарка жон-жаҳди билан ҳуриб, уни ҳимоя қилди. Кичкина Хорст эса итни маҳкам қучиб, унинг пинжига тиқилди. Бечора гўдак тўрт оёқли жониворни ўз онаси деб биларди.

Катта қийинчилик билан уни итдан ажратиб олдик. Хорст гапиришни билмайди, фақат ғингшийди, тўрт оёқлаб юради, бир хил ҳолатда қўл-оёқларини узатиб, юзтубан ётиб ухлайди. Ҳозир у Дюссельдорфдаги болалар клиникасида. Шифохона мутахассислари бор шижоатларини ишга солиб, уни гапиртиришга ҳаракат қилаяптилар.

— Менинг фикримча, бу уринишлардан бирор иш чиқмаса керак, бунга эришилган тақдирда ҳам катта машаққат чекишга тўғри келади, — деди клиника директори, профессор Хауз-Герд-Лепард. — Бола жисмонан ва ақлан ўсишда жуда орқада. Бунинг устига у оғир хасталикка йўлиққан.

Боланинг бўйи 93 сантиметр бўлиб, ўсишда ўз тенгқурларидан 12 сантиметр орқада қолган. Оғирлиги 12 килограмм. Иссиқ овқат истеъмол қилолмайди. Уни мажбуран овқатлантирмоқчи бўламиз, лекин ҳар гал кўнгли айниб, қайт қилиб ташлайди. Бунга сабаб унинг шу вақтгача фақат совуқ овқат еганлигидан бўлса керак. Бола ҳеч қачон одамлар билан мулоқот қилмаган.

Текширишларга кўра, бола бир умрга норасо одам бўлиб қолади. Ахир, унинг ақли расо бўлиб ўсиши учун ота-она тарбияси ва меҳри даркор. Кичкина Хорст бу нарсалардан маҳрум эди. Фақат итнинг меҳрини биларди, холос. Шунинг учун ҳам жонивор қилиқларини ўрганиб ўсди.

Бу воқеа ошкор бўлгандан сўнг минглаб кишилар болани ўз бағирларига олмоқ истагини билдирдилар. Яна минглаб одамлар ғазабланиб, боланинг ота-онасига олий жазо беришларини сўрадилар. Эр-хотин Рейградлар топган охирги чақаларини барларда ичиб, тўғри келган ишларни бажариб, кун кўришади. Улар фарзандини сир тутишган. Ҳеч ким, ҳаттоки яқинлари ҳам уларнинг кулбасига кира олмасди.

— Улар эрталаб барвақт кетишар эди, — деб эслайди Хорстнинг бувиси Элизабет. — Муносабатларимиз яхши эди, деб айтолмайман. Уғлим билан тез-тез жанжаллашиб турардик. Чунки унда виждонан меҳнат қилишга иштиёқ йўқ эди. Навбатдаги жанжаллардан биридан кейин у эшикни қаттиқ ёпиб, чиқиб кетди ва биз билан бориш-келишни узди.

Лекин ташвишга тушиб, унинг тақдири билан қизиқдик. Кейин эшитсак уйланибди. Қаергадир қассоб бўлиб жойлашибди. Ишдан бўшатишганларидан кейин ичкиликка ружу қўйибди. Куни билан барда ўтирадиган қилиқ чиқарибди. Хотини эса тирикчилик учун идиш-товоқ ювиб пул топаркан.

Анча вақтдан сўнг фарзанд кўрганларини эшитдик. Энди эси кириб қолар, деб умид қилдик. Бўлмади. У ичкиликбозликка берилди. Унга ёрдам бериш ниятида ва неварамни кўрай, деб кўп марталаб уриндим. Лекин ўғлим ҳар сафар рад қилди. Неча марта уларнинг уйига кираман, деб ҳаракат қилдим, эшикни очишмади. Агар мен кичкина Хорст шундай аҳволда яшаётганлигини билганимда эшикни синдириб бўлса ҳам кириб, уни олиб кетардим. Кимнинг хаёлига келибди? Янги туғилган чақалоққа ўз ота-онаси шундай золимлик қиладими?

Кунларнинг бирида қўшнининг қизчаси ташландиқ уй деразасидан яланғоч, тимқора кўзларини кўчага ҳайрат билан қадаб турган ўғил болани кўриб қолди. Илгари у ҳеч қачон бу уйда бола кўрмаган эди. Қизча қўли билан имо қилиб, уни чақирди, бирга ўйнашни таклиф этди. Шу пайт пайдо бўлган катта овчарка болани оҳиста билагидан тишлаб, деразадан нарига олиб кетди. Тушлик пайтида қизча ғалати учрашувни онасига айтиб берди.

— Қизимнинг гапига аввал унча эътибор қилмадим, — дейди қўшни аёл, — бирданига ўзим ҳам болани аввал бир бор кўрганимни эсладим, ўшанда у бир неча ойлик эди, қип-яланғоч эмаклаб юрарди. Таажжубланарли жойи шу эдики, уй орқасидаги боғчада ит билан бола ёлғиз эди. Тўғриси, шундан кейин қайтиб учратмадим. Қўшнилар бошқа жойга кўчиб кетибдилар, дея ўйлаган эдим.

Қизимнинг айтганлари кўнглимда аллақандай шубҳа уйғотди, текшириб кўриш мақсадида қўшниларникига чиқдим, деразалар ойнаси синган хонада баҳайбат ит ва кичкина болага кўзим тушди. Қўрқиб кетдим. Дарҳол полицияга қўнғироқ қилдим.

Ўнлаб шифокорлар ва социологлар ҳозир Хорстнинг ақл-фаросатини тиклаш билан овора. Бола эса кўзлари жовдираб, итни қидиради. У тезроқ онаси — итни қучишга талпинади. Психологлар ит бола олдида бўлса унинг ўсишига ёрдам қилади дейишмоқда. Келажакда уни бирорта оила ўз тарбиясига олиб, инсоний меҳр-мурувват билан вояга етказиши мумкин, албатта. Бироқ ҳозирча она меҳридан бебаҳра ўсган гўдак алоҳида парваришга муҳтож. Суд ҳайъати боланинг ота-онасини оталик ва оналик ҳуқуқидан маҳрум этишга ҳукм чиқариб, уларга нисбатан жиноий иш қўзғатди.

«Природа и человек» журналининг 1991 йил 3-сонидан.

ИШҚИБОЗЛАР УЧУН

Шу йил 30 июнь куни қардош Тожикистон ССРнинг пойтахти Душанба шаҳрида мамлакат биринчилигининг навбатдаги учрашуви ўтказилади. Унда Тошкентнинг «Пахтакор» ва Душанбенинг «Помир» жамоалари майдонга тушадилар.

Бу томонларнинг мавсумдаги иккинчи учрашувидир. Биринчи даврада Тошкентнинг «Пахтакор» марказий ўйингоҳида бўлган баҳсда 2:2 ҳисоби қайд этилиб, томонлар икки очкони ўзаро баҳам кўришган эди.

Жамоаларнинг Душанбеда ўтадиган такрорий учрашуви кўп сонли футбол ишқибозлари ўртасида зўр қизиқиш уйғотмоқда. У ерга ўйинни томоша қилгани Тошкентдан ва жумҳуриятимизнинг бошқа шаҳарларидан кўплаб мухлислар бориши кутилмоқда.

Тошкентнинг «Пахтакорчи» футбол ишқибозлари клуби уларнинг талаб ва истакларини инобатга олиб, Тожикистон пойтахтига сафар уюштиришни мўлжалламоқда. Ўша куни Тошкентдан Душанбега учиб бориб, эртаси куни яна тайёрада қайтиб келиш кўзда тутилаётир. Унда нафақат «Пахтакорчи» футбол ишқибозлари клуби аъзолари, балки мазкур ўйинни бориб кўришни истаганлар қатнашишлари мумкин.

«Пахтакор»ни қўллаб-қувватлашга азму қарор қилган ишқибозлар 12 ёки 19 июнь куни клубга келишлари ва сафарга кетадиган харажатни (бориб келиш, меҳмонхонада ётиш учун) тўлашлари керак.

Клуб 12 июнь куни соат 18 дан 19 у 30 дақиқагача, 19 июнда эса соат 15 дан ишлайди.

Ўтган йили Олмаотага уюштирилган сафар «Пахтакор»га омад келтиргани кўпчиликнинг ёдида бўлса керак. Бу омад Душанбеда ҳам такрорланса, ажаб, эмас.

Т. ҒАФУРОВ.

Муҳаррир Н. ЁҚУБОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ АГРАР ДОРИЛФУНУНИ

1991—1992 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА КУНДУЗГИ БЎЛИМНИНГ I-КУРСИГА

ТАЛАБАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бухгалтерия ҳисоби, хўжалик фаолиятини назорат ва таҳлил қилиш, агросаноат комплекси тармоқларини бошқариш ва унинг иқтисоди, агрокимё ва тупроқшунослик, агрономия, мева-сабзавотчилик ва узумчилик, ўсимликларни ҳимоя қилиш, ипакчилик, қишлоқ хўжалик экинларини саралаш ва уларнинг ирсияти, зоотехника, ўрмон ва боғ-кўкаламзорлаштириш хўжаликлари (ўрмон мелиорацияси ва боғ-кўкаламзорлаштириш хўжалиги).

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА ЎРТА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ШАХСЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Дорилфунун жамоа ва давлат хўжаликларида, чорвачиликда, илмий-текшириш ташкилотларида ҳамда агросаноат комплексининг турли соҳаларида ишлаш учун юқори малакали мутахассислар: бухгалтерия ҳисоби бўйича иқтисодчилар, агросаноат комплекслари тармоқларини ташкил этувчи иқтисодчилар, олим-агрономлар, зооmuҳандислар, ўрмон ва боғ-кўкаламзорлаштириш хўжалиги муҳандисларини тайёрлайди.

Аризалар қуйидаги ҳужжатлар асосида 25 июндан 15 июлгача қабул қилинади: ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусҳа), 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат, 086/У намунадаги тиббий маълумотнома.

Паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Кириш имтиҳонлари ва барча мутахассисликлар бўйича ўқитиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

ДОРИЛФУНУНГА КИРУВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ФАНЛАРДАН ИМТИҲОН ТОПШИРАДИЛАР: — бухгалтерия ҳисоби, хўжалик фаолиятини назорат ва тахлил қилиш, агросаноат комплекслари тармоқларини бошқариш ва унинг иқтисоди, ўрмон ва боғ-кўкаламзорлаштириш хўжаликлари мутахассисликларини танлаганлар: математика (ёзма), биология (оғзаки), ўзбек ва рус тили (диктант);

— агрохимия ва тупроқшунослик, агрономия, мева-сабзавотчилик ва узумчилик, ўсимликларни ҳимоя қилиш, ипакчилик, қишлоқ хўжалик экинларини саралаш ва уларнинг ирсияти, зоотехник мутахассисликларини танлаганлар: кимё (ёзма), биология (оғзаки), ўзбек ёки рус тили (диктант).

Ўрта мактабни олтин (кумуш) медаль билан, ўрта махсус ўқув ва ҳунар-техника билим юртларини имтиёзли диплом билан битирганлар танлаган мутахассисликлари бўйича қуйидаги битта фандан:бухгалтерия ҳисоби, хўжалик фаолиятини назорат ва таҳлил қилиш, агросаноат комплекслари тармоқларини бошқариш ва унинг иқтисоди, ўрмон ва боғ-кўкаламзорлаштириш хўжаликлари мутахассисликларини танлаганлар — математикадан (ёзма); қолган барча мутахассисликларни танлаганлар — кимёдан (ёзма), имтиҳон топширадилар. Бу фандан аъло баҳо олган абитуриентлар бошқа имтиҳонлардан озод қилинади, «тўрт» ёки «уч» баҳо олган тақдирда кейинги имтиҳонларни топширадилар.

Ўрта таълим негизидаги ҳунар-техника билим юртларини имтиёзли диплом билан битирган шахслар учун кўрсатилган тартибга улар эгаллаган касбларга мос мутахассислик бўйича ўқишга кираётган бўлсаларгина амал қилинади.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 16—31 ИЮЛЬ КУНЛАРИ БЎЛИБ ЎТАДИ.

ТАЛАБАЛИККА ҚАБУЛ ҚИЛИШ 5 АВГУСТГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

Танлов имтиҳонлардан олинган баҳоларнинг йиғиндиси бўйича бўлади.

Кириш имтиҳонларидан ижобий баҳо олган қуйидаги абитуриентлар дорилфунунга танловсиз қабул қилинадилар:

ҳарбий хизматини ўтаб, заҳирага бўшатилган ва давлат имтиёзидан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлганлар;

болалар уйлари ва мактаб интернатларида тарбияланган ота-онасиз ёшлар;

I ва II гуруҳ ногиронлари (меҳнат қобилиятининг йўқолиши даражасини аниқлайдиган тиббий комиссияси (ВТЭК)нинг дорилфунунда ўқиш уларнинг соғлиғига тўғри келиши ҳақида хулосаси бўлса).

Манзилгоҳимиз: 700183, ТошДАД (19, 83, 96, 112, 165, 167, 491-автобуслар; 15, 28, 152, 153-маршрут таксиларининг Тошкент Давлат аграр дорилфунуни бекати).

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ САРОЙИДА

19—23 ИЮНЬ КУНЛАРИ «ИБН-СИНО» илмий-ишлаб чиқариш маркази ЎРТА ОСИЁ ЭКСТРАСЕНСЛАР УЮШМАСИ ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИ, БИОТЕРАПЕВТ

РАШИД ҲУСАИНОВ (ҲУСАИН табибнинг)

Сеанслар юрак-қон томир системаси хасталиклари, кўз, тери, гинекология касалликлари, аллергия, нафас бўғилиши, бронхит, бод, қандли диабет, псориаз, соч тўкилиши, уйқусизлик, анурез, асаб системаси хасталикларида, шунингдек туз йиғилиши, буйрак хасталиклари, ўт пуфагидаги тошларни даволашда шифобахш таъсир этади, қон таркибини, ички аъзолар ҳолатини яхшилайди, чандиқлар, тиртиқлар йўқолади.

Сеанслар: 19, 20, 21 июнь кунлари соат 16 ва 18.30 да, 22, 23 июнь кунлари соат 12 ва 15 да бошланади.

Чипталар спорт саройи кассаларида ҳар куни соат 10 дан 19 гача ва шаҳардаги жамоатчи тарқатувчилар орқали сотилмоқда.

Маълумотлар учун телефонлар: 46-03-12, 46-70-31, 46-07-53.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ БАРЧА ВИЛОЯТЛАРИДА ЯШОВЧИ АБИТУРИЕНТЛАР ВА УЛАРНИНГ ОТА-ОНАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ёшларни олий ўқув юртларига тайёрлашда кўпдан буён самарали фаолият кўрсатиб келаётган «Сигнал» ширкати бу йил ҳам хизматингизга тайёр турибди. Яқинда ширкат ҳузурида пойтахтимиздаги эътиборли олий ўқув даргоҳларига кириш ниятида юрган толиби илмлар учун

«ЭКСПРЕСС»

ТЕЗКОР ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИ

ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ

«Экспресс» курси машғулотларини Тошкент олий билимгоҳларининг етакчи ўқитувчилари, асосан фан номзодлари, доцентлар олиб боришади. Бу мутахассислар кўп йиллик репетиторлик тажрибасига эга бўлиб, қатор йиллардан буён ана шу олий ўқув юртлардаги кириш имтиҳонларида қатнашиб келадилар. Шу боисдан улар имтиҳон талабларини яхши биладилар ва ўз абитуриентларига фидойилик билан хизмат қиладилар.

Тезкор курс тингловчиларига асосан улар кириб ўқимоқчи бўлган олий билимгоҳдаги кириш имтиҳонларида талаб қилинадиган билимлар доирасида сабоқ берилади. Бундан ташқари, уларга «Ёзма танловли имтиҳонларни топширишга оид йўл-йўриқлар», «Оғзаки танловли имтиҳонларни топширишга оид йўл-йўриқлар» деган мавзуларда маърузалар ўқилади. Бу эса танловли кириш имтиҳонлари пайтида абитуриентларимизнинг бизда эгаллаб чиққан юқори билимларига мос баҳо олишларида муҳим амалий аҳамият касб этади. Шунингдек, уларга баҳо қўйиш мезонлари тўғрисида тушунча бериб борилади. Зарур ҳолларда абитуриентларга тегишли йўл-йўриқлар, услубий тавсиялар ва кўрсатмалар берилади.

Абитуриентлар ўзлари танлаган олий билимгоҳнинг ихтисос йўналишига мослаштирилган махсус гуруҳларда ўқитиладилар. Улар ҳар бир танловли фан бўйича тўлиқ тайёргарликдан ўтадилар.

«Экспресс» курси тингловчилари ҳар бир танловли фан учун 300 сўмдан, жами 600 сўм ҳақ тўлайдилар.

Тайёрлов машғулотлари шаҳар марказидаги бинолардан бирида олиб борилади. Ўқиш тахминан **15 июнда**, яъни мактабдаги битириш имтиҳонлари тугагандан кейин бошланади.

Ширкатимиздаги «Экспресс» курсини ўқиб битирган ёшларга бу ҳақда тегишли гувоҳнома берилади.

Турар жойга эҳтиёжи бўлган абитуриентларни ётоқхона билан ҳам таъминлаймиз.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

«ЭКСПРЕСС» КУРСИГА ҚАТНАШИШ УЧУН АБОНЕМЕНТЛАРНИ ҲОЗИРДАН БОШЛАБ ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛЛАРДАН СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН:

1) Тошкент шаҳри, Шота Руставели кўчаси, 105-уй, 1-қават. Тошкент Совет савдоси техникумининг ўқув биносида жойлашган. (7, 24, 28-трамвайларнинг «Қон қуйиш институти» бекати — «Самарқанд» автостанциясидан бир бекат берида).

Иш вақти: ҳар куни 10.00 дан 19.00 гача.

Дам олиш куни — душанба.

2) Тошкент шаҳри, Талабалар шаҳарчаси, Студенческая кўчаси, Наби Ғаниев номли Тошкент Кино техникуми биноси, 1-қават, 8-хона. Телефон 46-47-71.

Иш вақти: ҳар куни соат 10.00 дан 19.00 гача.

Дам олиш куни — душанба.

АБОНЕМЕНТЛАРНИ БАРВАҚТРОҚ СОТИБ ОЛИШГА ШОШИЛИНГ, АЗИЗ ДЎСТЛАР!

«СИГНАЛ» ШИРКАТИ.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ реклама ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ЙИГИТЛАР ВА ҚИЗЛАР!

АГАР СИЗ ЎРТА ОСИЁДАГИ ЭНГ ЙИРИК КОРХОНАЛАРДАН БИРИ БЎЛМИШ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИДА МЕҲНАТ ҚИЛМОҚЧИ ВА МАШИНАСОЗЛИК ОЛИЙ БИЛИМГОҲИДА ТАЪЛИМ ОЛМОҚЧИ БЎЛСАНГИЗ

8-ТАЖРИБАВИЙ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА ЎҚИШГА КЕЛИНГ!

Бу ерда Сиз учиш аппаратларини йиғувчи-чилангар, механика-йиғув ишлари чилангари, саноат ускуналарини таъмирловчи чилангар, рақамли дастур воситасида бошқариладиган дастгоҳларнинг оператори, токарь, фрезерчи, кенг қамровли дастгоҳчи касбларини эгаллаб чиқишингиз мумкин.

ТАЪЛИМ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

9-синфларни битирувчилар тажрибавий гуруҳда ўқийдилар ва 2 йил давомида ўрта маълумот ҳамда касб эгаси бўладилар.

Бир йиллик гуруҳлардаги 9-синф битирувчилари ишчи малакасини эгаллайдилар.

11-синфларни битирувчилар ойига 115-150 сўм миқдорида стипендия олиб ўқийдилар ва 6 ой давомида касб эгаллаб чиқадилар.

Ўқиш даврида ўқувчилар овқатланиш, кийим-бош билан таъминланадилар. Улар Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли пансионат ва профилакторийда дам олиб, соғлиқларини мустаҳкамлашлари мумкин.

ЎҚИШ ВАҚТИ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини «аъло» баҳолар билан битирганлар машинасозлик олий билимгоҳига ва учувчилик билим юртига ўқишга юбориладилар.

Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган бошқа шаҳарлик ўқувчиларга ётоқхонадан жой берилади.

Билим юртига қуйидагича борилади: 10, 23, 27-трамвайлар; 18, 48, 97-автобуслар; 1, 10, 14, 18, 24-троллейбусларнинг «Ленинград» меҳмонхонаси» бекати.

Манзилимиз: 700128, Усмон Юсупов кўчаси, Авиацият ор кўчаси, 10-уй. Телефон: 41-75-54.

Ойнаи жаҳонда

7 ИЮНЬ, ЖУМА

● ЎзТВ I

8.00 «Соғлом бўлай десангиз».
8.10 «Сухуми». Телефильм.
8.40 «Сирли ворис». Бадиий фильм. 2-серия.
9.45 «Афғон рубоби оҳанглари». Фильм-концерт.
10.15 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ромка, Фомка ва Артос». Мультфильм.
18.30 Ўзбекистон ССР Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади...
18.40 «Пилла — бойлигимиз».
19.10 «Шеърият дафтаридан». Абдумажид Азим, Эшқобил Шукур.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Ҳалимжон Жўраев концерти. В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройидан ёзиб олинган.
20.30 Москва. «Время».
21.15 «Маърифатнома».
22.00 «Ахборот».
22.20 «Деҳқонларнинг долзарб вазифалари».
22.40 «Тоҳир ва Зуҳра». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
00.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 Эстрада концерти.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Чорак асрдан сўнг». Тошкент зилзиласининг 25 йиллигига бағишланган телеочерк (такрор.).

АШХОБОД КЎРСАТАДИ:

20.30 Москва. «Время».
21.15 «Туркманистон».
21.35 «Оталар васияти».
21.45 П. Сариев номли халқ чолғу оркестри чалади.
22.30 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. «Акс садо». Телевизион бадиий фильм.

● МТ I

6.00 «Тонг».
8.35 «Байкал қариялари». Телевизион ҳужжатли фильм. Кедровая қишлоғининг аҳолиси ҳақида.
9.25 «Сайроқи қуш кимникига учиб кирди». Телевизион бадиий фильм.
11.00 «Ўлик малика ва етти баҳодир ҳақида эртак». Мультфильм
11.30 ТСН.
11.45 «Китобхона».
13.20 Ҳужжатли фильм.
13.30 Джаз портретлари.
14.30 ТСН.
14.45 «Сизга ветеранлар...». «Ғолиблар» кўрсатуви саҳифаларида.
16.00 Эртаклар ва саргузаштлар оламида. «Митти паҳлавон» («Туркманфильм»).
17.30 Шеърият лаҳзалари.
17.35 «Операда ўйнаймиз».
18.00 ТСН.
18.15 «Белорус қўшиқлари театри». Давлат эстрада театрида Я. Поплавская ва А. Тихонович концерти.
19.20 «Зардўзлик». Телевизион ҳужжатли фильм. Пермь бадиий галереясида XVII—XVIII асрлардаги зардўзлик коллекциялари ҳақида.
19.30 «Ким аслида ким?». РСФСР Президентлигига номзодларни таништирамиз.
20.30 «Время».
21.15 «ВИД» таништиради: «Мўъжизалар майдони», «Музобоз», «Дело», «Шоу-биржа», «Эльдорадо», «Эм-ти-ви».
00.15 «Меридиан». Халқаро янгиликлар.

● МТ II

7.00 Ишбилармон кишининг тонги. 8.00 Эрталабки бадантарбия машқлари. 8.20 Болалар учун фильм. 9.00 «Земляника мамлакатининг сири». Мультфильм. 9.20 «Сизга ветеранлар...». «Сиз мени оддийгина ДОТ деб аташингиз мумкин». Америка легионининг духовой оркестри Москвада. 10.05 «Севги доираси». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Новосибирск). 10.35 «Жонли сайёра». Ўн икки серияли ҳужжатли фильм. 1-серия — «Оламнинг яратилиши» (Буюк Британия). 13.30 «Омад кулиб боққан аёллар». Беш серияли телевизион бадиий фильм. 4 ва 5-сериялар.

* * *

18.55 Теннис. Франциянинг очиқ чемпионати. Франциядан кўрсатилади. 19.55 «Яйловдаги йилқилар». Ҳужжатли фильм. 20.10 Хайрли тун, кичкинтойлар!. 20.25 Коллаж. 20.30 «Время» (сурдо таржимаси билан). 21.15 Спорт ҳамма учун.

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

21.30 «Бу оқшомда». 23.00 «Пульс». 23.10 «Бу оқшомда» кўрсатувининг давоми.

00.40 «Икки жуфт ва ёлғизлик». Телевизион бадиий фильм («Таллинфильм»).

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
(«Сельская правда»)
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана
Выходит на узбекском языке.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: Муҳаррир ўринбосарлари —33-44-43, 32-56-21, 33-16-27, 32-54-41, Масъул котиб — 33-09-93, 32-56-26. Масъул котиб ўринбосарлари — 32-56-25, 32-54-48, 32-54-47. Партия турмуши бўлими— 33-54-33, 32-56-22. Совет қурилиши бўлими —32-56-34. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими —32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими —32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 33-54-33. 32-56-36, Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46, 32-56-39. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52. Безатиш бўлими—32-58-79. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

БУЮРТМА № 5566.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 22.15. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12